

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 1 / 2015 1.4.2015

Henry Tanner
6. kunniamaininta *Schach* 2011

6½ siirron apumatti

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Pauli Perkonoja, Kenneth Solja, Janne Syväniemi, Henry Tanner

Taitto / Layout: Harkola, Syväniemi

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Helsinki 2015

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2015: 28 EUR

Subscription fee abroad 2015: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

WCCT hallitsee alkanutta vuotta.....	3
Vuosikokous 2015.....	4
Suomen tehtäväniekat ry:n toimintakertomus 2014.....	4
Tuloslaskelma ja tase.....	7
Pikaratkaisemisen 36. SM-kilpailu.....	8
11. kansainvälinen ratkaisukilpailu.....	10
Leo Lahdenmäki 75 vuotta.....	11
Vuoden suomalainen shakkitehtävä.....	12
Merkkipäiviä vuonna 2015.....	13
10. WCCT-kilpailu.....	14
Kutsu kevätpäiville.....	19
Henry Tanner 60 vuotta.....	20
Omistustehtäviä.....	21
Raivauksen monet kasvot.....	22
Suomen tehtäväniekat 80 vuotta.....	33
Huonon onnen laadintaa, osa 2.....	34
Kiinnostavatko <i>Die Schwalbe</i> ja <i>feenschach</i> ?.....	36
Ensipainokset.....	38
Paha pätkinä 64.....	47
Lahtelaisia onnenpyöriä.....	47
Summary.....	48

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93, 17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042, e-mail: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea Ylöjärvi FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2015: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@tuubi.net

Satakunnan osasto: Veikko Valo,

Koivistonpuistikko 47 B 25, 28130 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Vaasan osasto: Seppo Praski,

Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunnatie 56, 15560 Nastola

Kannen tehtävän ratkaisu /

Solution to the cover problem:

1.- La2 2.Lg6 Lb1 3.Le4+ dxe4 4.d1D e5
5.Dxc2 e6 6.Df5 e7 7.Df8+ exf8D#

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen 11.5.2015 mennessä.

WCCT hallitsee alkanutta vuotta

Kymmenes kansainvälinen joukkueläädintakilpailu eli WCCT on alkanut. Lyhenteen selittää kilpailun virallinen nimi, World Chess Composition Tournament. Kysymyksessä on maailman suurin laadintakilpailu, perinteinen ja hyvin rauhanomainen kamppailu eri maiden välillä. Onneksi tässä joukkuelajissa kilpaileminen ei merkitse kansallista hurmosta eikä johda esimerkiksi kansainvälisiin konflikteihin.

WCCT käydään tällä kerralla kahdeksassa ryhmässä. Jokaisessa on oma teemavaatimus, jotka esitellään sanallisesti ja näyetehtävin sisäsivuilla. Parempaa tilaisuutta testata omaa ja Suomen laadinnan tasoa ei ole. Suosittelemme lämpimästi teemoihin perehtymistä ja osallistumista!

Miten tällaiseen kilpailuun kannattaa järjestäytyä? Kissa tietää, mutta Suomi on edellisen WCCT:n myönteisten kokemusten perusteella päätenyt samaan toimintatapaan kuin viime kerrallakin. Jokaiselle ryhmälle on nimetty yhdyshenkilö, joka kantaa vastuun omasta ryhmästään. Näin yhden henkilön urakasta ei muodostu kohtuuttoman suuri. Lisäksi jaettu ilo on tunnetusti kaksinkertainen ilo. Ottakaa rohkeasti yhteyttä ryhmien vetäjiin ja laatikaa Suomi maailmankartalle!

Lukija ei yllättyne siitä, että vuoden ensimmäinen lehti kertoo paljon alkuvuoden vakiotapahtumista. Aikajärjestyksessä ne ovat kansainvälinen ratkaisukilpailu, ratkaisemisen SM-kilpailu ja ST:n vuosikokous. Kilpailujen tehtävät, ratkaisut ja tulokset ovat edempänä. Ei-osallistuneet voivat tutustua tehtäviin ja ehkä osallistuvat ensi kerralla?

Pääkirjoitusta seuraavalta sivulta alkaa kuvaus yhdistyksen vuosikokouksesta. ST:n taloudellinen tilanne ei anna aiheutta iloon, sillä päättynytkin vuosi oli selvästi tappiol-

linen. Monesta asiasta on tingittävä ja yksi konkreettinen päätös, jonka vuosikokous tämän vuoksi teki, on lehden ilmestymiskertojen vähentäminen viidestä neljään. Lehti tehdään täysin vapaaehtoistyönä, mutta sen painatus ja postitus tietysti maksavat. Vaihtoehtoja tälle säästökohteelle on mietitty ja yritetty toteuttaa, niistä ehkä myöhemmin kuullaan lisää. Lehden sisällöstä ei tingitä, julkaisemme edelleen korkeatasoista lehteä!

Tämän lehden muusta sisällöstä on helppo nostaa esiin se, että kansikuvalaajamme Henry Tanner täyttää tasavuotia. Hänen panoksensa sekä kotimaiseen että kansainväliseen tehtävähakkiin on ollut pitkäaikainen ja merkittävä. Henryllä on aihetta juhlaan, mutta hänet tuntien laadinta, ratkaiseminen, kirjoittaminen ja tutkiminen jatkuvat pienen juhlatuon jälkeen.

Muitakin ansioituneita juhlijoita löytyy. ST:n pitkäaikainen tilintarkastaja Leo Lahdenmäki ja Leo Valven kiertopalkinnon onnellinen saaja, Antti Parkkinen, juhlivat tahoillaan. Tehtävähakin harrastajat eivät välttämättä ojenne pakettiin kätkeytyä lahjaa, vaan laativat kernaasti omistustehtäviä. Niitä löytyy lehdestämme niin nyt kuin jatkossakin.

Vuoden suomalainen tehtävä on valittu toisen kerran. Kunnian sai tällä kerralla Janne Syväniemen apumatti, joka voitti Eero Saarenheimon 95-vuotisjuhlakilpailun. Onnittelut Jannelle ja koko kärkekolmikolle!

Alkuvuosi on jäsenmaksujen maksamisen aikaa. Pankkisiirtolomake löytyy tämän lehden välistä. Muistakaa maksaa ajoissa, kiitos etukäteen! Ja jos ystäväsi, tuttavasi tai naapurisi etsii hyvää harrastusta, niin tiedät, mitä kannattaa suositella...

Jorma Paavilainen

Vuosikokous 2015

ST:n vuosikokous 21.2. kulki totuttuja latuja. Shakkiareenalla siihen osallistui 12 henkeä. Puheenjohtajana toimi Harri Hurme ja sihteerinä Kari Karhunen.

Toimintakertomus ja tilit hyväksyttiin ja vastuuvapaus myönnettiin. Sen jälkeen kaikki valinnat olivat uusintoja. Toimintasuunnitelman yhteydessä keskusteltiin taloudellisesta tilanteesta, sillä kahden viimeisen vuoden alijäämä on yhteensä lähes 1400 euroa. Suuri syy on Shakkiareenan tiloista maksettava vuokra. Viime vuonna siihen vaikutti lisäksi osinkojen romahtaminen.

Myös lehden painatus- ja postikustannukset ovat kohonneet. Shakkiareenan kohtaloa mietti laajemmin Suomen Shakkiliitto ja lehteä päätettiin julkaista tänä vuonna neljä numeroa, sivumäärää kuitenkin kovin paljon vähentämättä.

Vuosikokous päätti pitää jäsenmaksun ennallaan 25 eurossa.

Kunniakiertopalkinto annettiin vuodeksi ST:n sihteerille, ratkaisemisen kansainväliselle mestarille Kari Karhuselle. Leo Valveen kiertopalkinto meni Ranskaan Antti Parkkiselle.

Suomen tehtäväniekat ry:n toimintakertomus 2014

1. Yleistä

Suomen ratkaisujoukkue sijoittui kymmenenneksi Euroopan mestaruuskilpailussa Montenegron Igalossa. Seniorien sarjassa Harri Hurme oli paras, mutta kilpailussa ei jaettu virallista seniorien EM-titteliä, koska sarjassa oli alle 7 osanottajaa.

Sveitsin MM-ratkaisukilpailuissa Suomi oli kymmenes. Harri Hurme oli seniorien sarjassa kolmas.

Hannu Harkola valittiin Kansainvälisen tehtävähakkiliiton (WFCC) 1. varapuheenjohtajaksi seuraavaksi neljäksi vuodeksi.

Toimintavuonna valittiin ensimmäistä kertaa vuoden suomalainen shakkitehtävä. Vuoden 2013 paras suomalainen tehtävä oli Henry Tannerin a#2 (1. kum. Joose Norri 40 JT) [TN 1/14].

2. Toimihenkilöt

Suomen Tehtäväniekkojen vuosikokous pidettiin Helsingin Shakkiareenalla 22.2. Yhdistyksen johtokuntaan valittiin seuraavat: puheenjohtajaksi Jorma Paavilainen (Espoo), varapuheenjohtajaksi Harri Hurme (Espoo), sihteeriksi Kari Karhunen (Helsinki), taloudenhoitajaksi Hannu Har-

kola (Helsinki) ja kirjastonhoitajaksi Neal Turner (Helsinki). Varajäseniksi valittiin Terho Marlo (Vantaa) ja Janne Syväniemi (Espoo). Toiminnantarkastajiksi valittiin Leo Lahdenmäki (Helsinki) ja Raimo Sailas (Espoo) sekä heidän varamieheksensä Teemu Miettinen (Helsinki).

Lisäksi vuosikokous valitsi edustajaksi Suomen Shakkiliittoon Harri Hurmeen. Tehtävähakilliseen toimikuntaan valittiin Unto Heinonen, Henry Tanner, Pauli Perkonnoja ja Kari Valtonen. Matrikelinhoitajiksi valittiin Henry Tanner ja Marko Tauriainen. RELO-toimikuntaan valittiin Harri Hurme ja Timo Kallio. Suomen edustajaksi Kansainväliseen tehtävähakkiliittoon valittiin Hannu Harkola.

3. Kokoontumiset ja jäsenasiointia

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Shakkiareenalla Helsingissä 22.2. Länänä oli 15 ST:n jäsentä.

Johtokunta on kokoontunut kolme kertaa. ST:n kevätpäivät järjestettiin 12.–13.4. ja syyspäivät 22.–23.11. Kokemäellä.

Helsingin osaston tehtäväiltoja on pidetty joka toinen keskiviikko Shakkiareenalla.

Kerran kuussa on kokoontunut Pirkanmaan shakkitehtäväkerho. Lisäksi Turussa, Vaasassa ja Espoossa on toiminut ST:n osasto, Porissa Satakunnan tehtäväkerho ja Lahdes-
sa paikallisen shakkikerhon suojissa toimiva tehtäväshakkiosasto.

Jäsenlehden saajia oli vuoden lopussa 150, joista 115 suomalaista. Jäsenmaksunsa maksoi 85 jäsentä. Yhdistyksellä on 12 ainaisjäsentä.

4. Henkilöasioita ja huomionosoituksia

Kunniakiertopalkinto annettiin Janne Syväniemelle ja Leo Valven kiertopalkinto Jorma Pitkäselle.

Syntymäpäiviä vuonna 2014: 95 vuotta: Eero Saarenheimo (21.6.), 80 vuotta: Martti Lehtisalo (29.6.), 75 vuotta: Lars Svartström (15.11.), 70 vuotta: Ilkka Blom (19.2.) ja Hannu Harkola (21.9.), 60 vuotta: Teppo Mänttä (22.11.) ja Kari Valtonen (26.4.), 50 vuotta: Petteri Paronen (1.5.)

5. Kansainvälinen toiminta

WFCC:n 57. kokous järjestettiin 23.-30.8. Bernissä Sveitsissä. ST:n virallisena edustajana ja WFCC:n 1. varapuheenjohtajana toimi Hannu Harkola. Kongressiin osallistuvat Suomesta myös Jorma Paavilainen, Harri Hurme, Neal Turner, Kenneth Solja, Terho Marlo, Per Olin sekä Kari ja Anna-Leena Karhunen.

6. Kilpailutoiminta

Seuraavaan on koottu kussakin kilpailussa parhaiten sijoittuneiden suomalaisten tulokset. Täydellisemmät tulokset ja selostus on julkaistu hakasuluissa mainituissa TN-lehden numeroissa.

6.1 Ratkaisukilpailut

6.1.1 Kansainväliset ratkaisukilpailut

Kansainvälinen ratkaisukilpailu (ISC) järjestettiin kymmenettä kertaa 26.1. Tulokset: 1) Piotr Murdzia POL 52,5 p. 2) Marko Filipovic HRV 52,5 3) Kacper Piorun POL

52,5 p. ... 19–20) Kari Karhunen 41 p. 33–35) Jorma Paavilainen 35 p. 42–44) Harri Hurme ... [TN 1/14].

Euroopan mestaruuskilpailu ECSC järjestettiin 16.–18.5.2014 Montenegron Igalossa. Joukkuekilpailun tulokset: 1) Puola 237,8 2) Venäjä 200,6 3) Serbia 191 ...10) Suomi 150,4 (Paavilainen, Hurme, Tanner). Henkilökohtaiset tulokset: 1) Piotr Murdzia 86 p. ...28) Jorma Paavilainen 54,8 p. 30) Harri Hurme 50 p. 35) Henry Tanner 45,6 p. Seniorien sarjassa paras oli Harri Hurme. [TN 2/14]

Euroopan mestaruuskilpailujen avoimen kilpailun tulokset: 1) Jonathan Mestel GBR 60/60 p. ... 5–6) Jorma Paavilainen 53,25 p. 43) Harri Hurme 33 p. 53) Henry Tanner 27,75 p. [TN 2/14]

MM-joukkueratkaisukilpailu järjestettiin Bernissä, Sveitsissä 23.–30.8.2014. Tulokset: 1) Puola 162 p., 2) Azerbaidžan 150,5 p., 3) Israel 149 p. ...10) Suomi 141 p. ... Mukana oli 23 joukkuetta. [TN 4/14]

Henkilökohtainen MM-ratkaisukilpailu järjestettiin joukkuekilpailun yhteydessä. Tulokset: 1) Kacper Piorun POL 81 p. 2) Piotr Murdzia POL 81 p. ...15) Kari Karhunen 69 p. 22) Jorma Paavilainen 66 p. 47) Harri Hurme 54 p. 79) Terho Marlo 20 p. [TN 4/14]

6.1.2 Kansalliset ratkaisukilpailut

Pikaratkaisemisen SM-kilpailuun 22.2. osallistui 17 ratkaisijaa. Tuomarina toimi Neal Turner. Tulokset 1) Kari Karhunen (Helsinki) 52,5 p. 2) Terho Marlo (Vantaa) 45 p. 3) Hannu Harkola (Helsinki) 32,5 p. 4) Harri Hurme (Espoo) 31 p. ... [TN 1/14].

Kevätpäivien ratkaisukilpailu: 1) Kari Karhunen [TN 2/14].

Syyspäivien ratkaisukilpailu: 1) Kari Karhunen [TN 5–6/14].

Helsingin mestaruus: 1. Harri Hurme 53/60 p., 2. Joose Norri 50,5 p. 3. Jukka Tuovinen 40 p. ... Nuorten sarjan paras oli Valo Hallman 18 p. [TN 5–6/14].

6.2 Laadintakilpailut

6.2.1 *Tehtäväniekka*-lehdessä vuonna 2014 ilmestyneet vuosikilpailujen tuomiot

3# 2012–2013: Tuomari Hans Gruber. Maininta Ismo Tompuri [TN 1/14]

Lopputehtävät 2003–2004: Tuomari Edward Stoffelen. Kum. Reino Heiskanen [TN 2/14]

Lopputehtävät 2011–2013: Tuomari Michal Hlinka. Erik.kum. Vladimir Gerasimov & Pauli Perkonoja [TN 3/14]

6.2.2 Muut kansainväliset laadintakilpailut

Terho Marlo 50 JT. Tuomari Terho Marlo. 1. palkinto Jorma Paavilainen, 4. palkinto Janne Syväniemi, 1. m. Janne Syväniemi, 4. m. Unto Heinonen, 6. m. Unto Heinonen, erikoismaininta Harri Hurme [TN 3/14].

Suomen tehtäväniekat Facebook Composing Tourney 2013. Tuomari ST Facebook Page Administrators. Ei suomalaissijoituksia. [TN 3/14]

Tehtäväkongressin yhteydessä järjestetyissä laadintakilpailuissa suomalaiset saavuttivat useita palkintosijoituksia:

Azemmour TT: Jorma Paavilainen 3. p.

Bulgarian Wine TT: Kenneth Solja 6. m.

Champagne TT: Per Olin 2. p.

Pikalaadinta/a#2: Kenneth Solja 1. kum., Hannu Harkola 2. kum.

6.2.3 Kansalliset laadintakilpailut

Eero Saarenheimo 95 JT. Tuomari Marco Klasinc. 1. p. Janne Syväniemi, 2. p. Jorma Pitkänen, 3. p. Per Olin ... [TN 4/14].

Kevätpäivien laadintakilpailu: 1. palkinto Antti Parkkinen & Henry Tanner & Mikael Grönroos [TN 2/14].

Syyspäivien laadintakilpailu: 1. palkinto Mikael Grönroos [TN 5–6/14].

7. Julkaisutoiminta

Yhdistyksen jäsenlehtenä on ilmestynyt *Tehtäväniekka* viitenä erillisenä numerona, joissa on ollut yhteensä 244 sivua. Lehden

päätoimittajana on toiminut Jorma Paavilainen Hannu Harkolan, Janne Syväniemen ja muun jäsenistön laajan tuen avustamana. Lehdessä on julkaistu mattitehtävien (Mikael Grönroos), lopputehtävien (Pauli Perkonoja), apumattien (Terho Marlo, Jorma Paavilainen), itsemattien (Johan Beije) ja satushakin (Hannu Sokka, Kenneth Solja) ensipainospalstoja sekä Kari Valtosen, Joose Norrin ja Henry Tannerin artikkeleita. Lisäksi on julkaistu palstaa Paha Pähkinä (Neal Turner) ja sekä paljon muita ajankohtaisia ja mielenkiintoisia shakkiaiheisia kirjoituksia.

Internet-sivujen avulla on pyritty kertomaan ST:stä ja tehtäväshakista kaikille kiinnostuneille, tiedottamaan nopeasti ajankohtaisista asioista jäsenille, tarjoamaan kiinnostavaa ja hyödyllistä tietoa tehtäväshakista sekä tiedottamaan ulkomaisille harrastajille ST:n toiminnasta. Sivujen ylläpidosta on vastannut Hannu Harkola.

ST:n facebook-sivuilla on toiminnan esittelyä ja keskustelua ajankohtaisista aiheista sekä tietoa laadintakilpailuista.

ST:n jäsenet ovat toimittaneet shakkipalstoja *Suomen Shakissa* ja sanomalehdissä. ST:n jäsenistä Kenneth Solja on toimittanut ruotsalaisen *Springaren*-lehden apumatti- ja itsemattipalstoja sekä Småsaker & Hugskott-palstaa.

Puheenjohtaja on välittänyt ulkomaisia shakkikirjoja ja Hannu Harkola on huolehtinut jäsenten ulkomaisten shakkilehtien tilauksista.

Jäsenmaksut

Vuosikokouksessa päätettiin pitää jäsenmaksu ennallaan 25 eurossa. Lehden liitteenä on lasku pankkisiirron muodossa. Pyydämme maksamaan summan tilille FI34 1443 3000 0418 86 toukokuun loppuun mennessä, jotta saat lehden jatkossakin.

TULOSLASKELMA 1.1.–31.12.2014**TASE 31.12.2014****Tulotilit****Varsinaisen toiminnan tulot**

Tulot myyntitavaroista	180,00
TN-lehden tilausmaksut	198,00
Kv. lehtitilausmaksut	1916,00
Tulot retkistä	1250,00
Yht. Varsinaisen toiminnan tulot	3544,00

Varainhankinnan tulot

Jäsenmaksut	2275,00
Avustukset ja lahjoitukset	2567,00
Muut varainhankinnan tulot	288,00
Yht. Varainhankinnan tulot	5130,00

Rahoitustulot

Korkotulot	44,00
Osingot	136,80
Yht. Rahoitustulot	180,80
Yht. Tulotilit	<u>8854,80</u>

Menotilit**Varsinaisen toiminnan menot**

Menot omista tilaisuuksista	-532,78
Menot retkistä	-1200,00
Kv. lehtitilaukset	-1867,06
Toimistotarvikkeet	
Postitusmenot	-37,60
Kv. kilpailut ja kongressit	-2200,00
Tilavuokrat	-792,00
Kulukorvaukset	-200,00
TN-lehden menot	
TN painatus	-1772,80
TN postitus	-771,22
Yht. TN-lehden menot	-2544,02
Omat jäsenmaksut	-100,00
Muut vars. toiminnan menot	-15,54
Yht. Vars. toiminnan menot	-9489,00

Rahoitusmenot

Rahalaitosten palvelu- maksut	-171,12
Yht. Rahoitusmenot	<u>-171,12</u>
Yht. Menotilit	<u>-9660,12</u>

Tilikauden tulos -805,32**VASTAAVAA****Rahat**

Kassa	0,00
Pankkitilit	5 168,14
Rahat yhteensä	5 168,14

Siirtosaamiset	716,69
Saamiset yhteensä	716,69

Vaihto-omaisuus

Myyntitavarat	3 710,99
Osakkeet	1 320,28
Vaihto-omaisuus yhteensä	5 031,27

Vastaavaa yhteensä 10 916,10**VASTATTAVAA****Vieras pääoma**

Siirtovelat	590,42
Ennakkomaksut	193,00
Vieras pääoma yhteensä	783,42

Oma pääoma

Ainajäsenmaksut	794,69
Saarenheimon rahasto	800,00
Oma po vuoden alussa	9 343,31
Oma pääoma yhteensä	10 938,00

Tilikauden tulos -805,32

Yhteensä 10 916,10

PIKARATKAISEMISEN 36. SM-KILPAILU

Tulokset:		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
sija	nimi	2#	2#	3#	3#	4#	5#	+	=	a#3	a#4	i#2	i#5	yht.	aika
1	Kari Karhunen	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60	179
2	Terho Marlo	5	5	4,5	0		5	2	5	5		5	5	41,5	179
3	Harri Hurme	5	5	4,5	5		5	2	0	2,5		4	5	38	180
4	Juha Saukkola	5	5				0	2	5	5	5		5	32	179
5	Mikael Grönroos	5	5	5					5	5		5		30	172
6	Seppo Praski	5	5		5			0	0	5		5		25	176
7	Hannu Harkola	5	5					0	5	5		5		25	180
8	Olli Heimo	5	5					2	0	5		5		22	179
9	Janne Syväniemi	5	5	2		0				5	0	5		22	180
10	Arto Heimonen	5	5						2	2,5		2,5		17	177
11	Matti Rasilainen	5	0	0	0	0		0	0	0	0	5	0	10	180
12	Mikko O. Aaltonen		0									3,5		3,5	178
keskiarvo		4,6	4,2	1,8	1,3	0,4	1,3	1,1	2,3	3,8	0,8	4,2	1,7		

Tämän vuoden kilpailun tehtävät oli valinnut Kari Valtonen ja ne kaikki 12 olivat 80 vuoden takaa ST:n perustamisvuodelta. Tuomarina toimi jälleen Neal Turner.

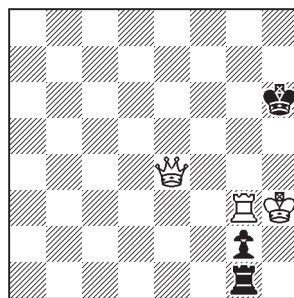
Kilpailupaikkana oli 21.2.2015 Helsingin Shakkiaareena, mutta alustoina bridgepöydät. Osanottajia oli vain 12, sillä muutama oli lähtenyt pelimatkalta ulkomaille ja muitakin vakio-osallistujia puuttui. Kaukaisimmat ratkaisijat tulivat Vaasasta.

Tulokset osoittavat, että vaikeustaso oli hyvin mietitty, saihan voittaja maksimin. Seuraavat kyllä jäivät aika runsaasti ja keskivaiheilla oli tasaista. Vaikeimmat tehtävät olivat 4-siirtoinen matti ja "kettumainen" 4 siirron apumatti (laatija Fox). Suomalaisia oli joukossa vain yksi.

Kari Karhunen oli ylivoimainen ja sai nyt kuudennen mestaruuden. Eniten mitalisijoja on kerännyt Harri Hurme, jolla niitä on jo 23.

Jorma Pitkänen

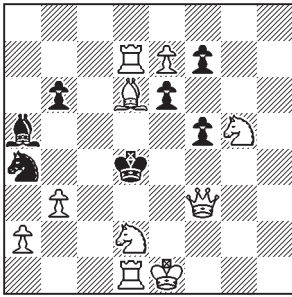
omistusensipainos Suomen tehtäväniekat,
vuosikokous 21.2.2015

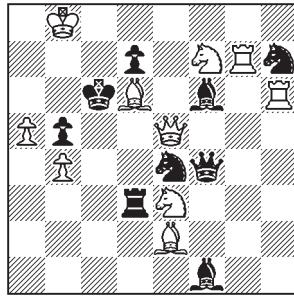
i#11

3+3

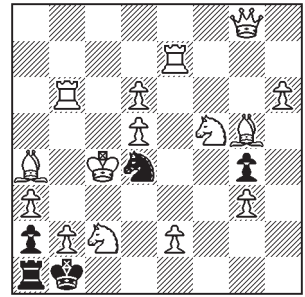
1.De6+! Kh7 2.Dg8+ Kh6 3.Dg7+ Kh5
4.Df7+ Kh6 5.Tg6+ Kh5 6.Te6+ Kg5 7.Dg6+
Kf4 8.Te4+ Kf3 9.Dg4+ Kf2 10.Dg3+ Kf1
11.Kh2 Th1#

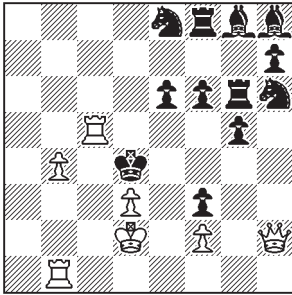
1) 2# 10+7

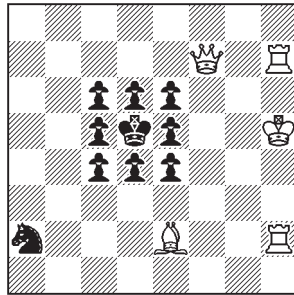
2) 2# 10+9

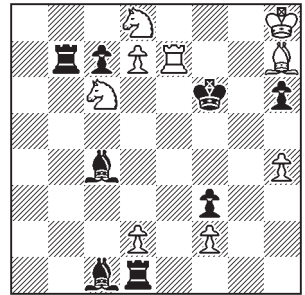
3) 3# 15+5

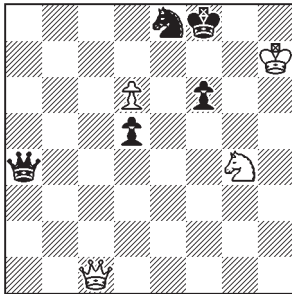
4) 3# 7+12

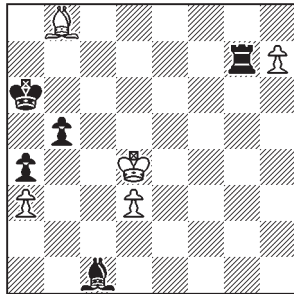
5) 4# 5+10

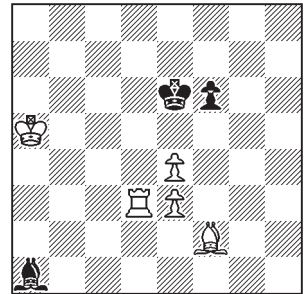
6) 5# 9+8

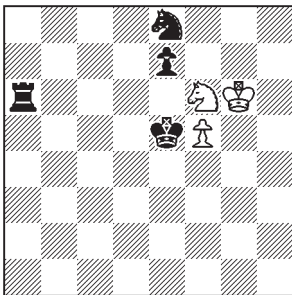
7) Voitto 4+5

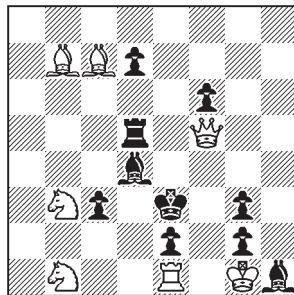
8) Tasapeli 5+5

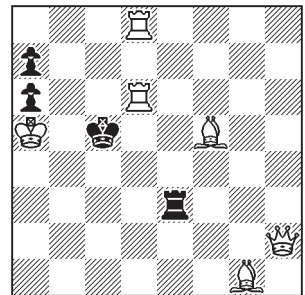
9) a#3 b) Lf2→d8 5+3

10) a#4 3+4

11) i#2 7+10

12) i#5 6+4

11. kansainvälinen ratkaisukilpailu (ISC)

Kilpailu järjestettiin tavan mukaisesti tammi-kuun loppupuolella 25.1. Nyt siinä oli kolme ryhmää, kun alle 12-vuotiaille oli omansa. Muut suomalaiset kilpailivat Helsingin Shakkiareenalla, mutta Paavilainen ja Parkkinen Hollannissa.

Kaikkiaan 1-ryhmässä oli 239 osanottajaa 26 maasta. Parhaat olivat:

1. Piotr Murdzia POL 58,00 (208)
2. Bojan Vucković SRB 56,00 (237)
3. Kacper Piorun POL 53,00 (240)

4. John Nunn GBR 52,50 (237)
5. Dolf Wissmann NED 52,00 (223)
6. Dinu-Ioan Nicula ROU 52,00 (239)

Suomalaiset eivät onnistuneet aivan yhtä hyvin kuin ennen, mutta ratkaisijoiden määrä nousi.

Täydelliset tulokset tulevat WFCC:n nettisivuille (www.wfcc.ch), mutta epävirallisia on MatPlus-sivustossa (www.matplus.net/isc.php). Siellä ovat myös kilpailutehtävät ja niiden ratkaisut.

sija nimi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	kv.		
	2#	3#	5#	+	a#4	i#4	2#	3#	6#	+	a#2	i#5		pist.	aika
1 Jorma Paavilainen	5	5	2,5	0	5	1,25	5	5	5	5	5	-	43,75	240	25-26
2 Kari Karhunen	5	5	5	0	-	5	5	5	0	2	3	0	35	240	55
3 Harri Hurme	5	5	-	0	2,5	2,5	5	4	-	4	3	2,5	33,5	240	64-67
4 Terho Marlo	5	5	-	0	2,5	2,5	5	-	-	2	5	2,5	29,5	239	84
5 Juha Saukkola	5	3	0	0	5	0	5	0	0	2	5	0	25	232	111
6 Janne Syväniemi	5	5	0	0	2,5	0	5	-	-	-	5	2,5	25	240	114-116
7 Petteri Paronen	5	4	-	0	2,5	-	5	0	-	2	5	-	23,5	232	123
8 Hannu Harkola	5	5	-	0	-	1,25	5	-	-	1	5	-	22,25	239	135
9 Antti Parkkinen	5	0	0	2	2,5	0	5	0	0	4	-	0	18,5	240	171-174
10 Joose Norri	5	2	-	-	2,5	-	5	2	-	-	1,5	-	18	238	175-176
11-12 Ari Möttönen	5	0	-	0	-	-	5	3	-	0	-	-	13	240	199-203
11-12 Matti Rasilainen	5	0	0	0	-	0	5	0	0	0	3	0	13	240	199-203
13 Arto Heimonen	5	1	0	0	-	-	0	0	-	2	1,5	-	9,5	234	219
14 Jukka Peltonen	5	0	0	0	-	-	0	0	-	0	-	-	5	239	232
keskiarvo	5,0	2,9	0,5	0,1	1,8	0,9	4,3	1,4	0,4	1,7	3,0	0,5			

2-ryhmässä ratkaisivat 13. Eero Wilen 31/40 ja 63. Mikko O. Aaltonen 15. Osanottajia oli 100.

SM-kilpailun tehtävien laatijat, ratkaisut ja suluissa pisteet:

1) **Alexander Kish**, *Christian Science Monitor* 23.7.1935

1.De2! [5]

2) **Theodorus C.L. Kok, Allard Eerkes, A.M.A. Van der Ven**, *Tijdschrift v.d. KNSB* 1935

1.Lf8! [5]

3) **Imre Toth**, 1.palk. *Arbeidermagazinet* 1935

1.Dg6! (sp) [1]

1.- Re6/Rxf5/Rf3/Rxe2/Rxc2/Rb3/Rb5/Rc6

2.Dh5/Rb4/exf3/Rcd4/Re3/Lxb3/Kxb5/

Txc6 [8 x 0,5]

4) **Ferdinand Metzener**, 1. palk. 2. jouk-

kuemest. *Die Schwalbe* 1935

1.Th1! [1]

1.- ~/Tg7/Tf7/Rc7 2.Dg1/Te1/Tc1/Dd6 [4 x 1]

5) **Adolph J. Fink**, palk. *The Chess Review* 1935

1.Df2! [1]

1.- ~ 2.Lg4 ~ 3.Lxe6+ [1]

1.- c3 2.Lc4+ Kxc4 3.Da2+ [1]

1.- e3 2.Dg2+ e4 3.Dg5+ [1]

1.- d3 2.De3 R~ 3.Th4 [0,5]

2.- c3 3.Lxd3+ [0,5]

6) **Hans Lepuschütz**, *Deutsche Schachzeitung* 1935

1.Te5? Tb5!

1.Te3! [1]

1.- Tb3 2.Te4 Lxd2 3.Te8 Lb4 4.Te5 [4]

7) **Dmitri Petrov**, *Sahmaty v SSSR* 1935

1.Dh6+ Kf7 2.Re5+ [1] Ke6 3.d7 [1] Ke7

4.Df8+ [1] Kxf8 5.Rg6+ [1] Kf7 6.d8R# [1]

8) **Mark Liburkin**, 64 1935

1.h8D Lb2+ 2.Kc5 [1] Tg5+ 3.Le5 [1]

Txe5+ 4.Kb4 [1] Te4+ 5.d4 [1] Txd4+

5.Dxd4+[1] Lxd4 ==

9) **George Leatham**, *Kieler neueste Nachrichten* 1935

a) 1.Ld4 e5 2.Kd5 e4+ 3.Kc5 Tc3#

b) 1.Le5 Td7 2.Ld6 Lc7 3.Ke5 Te7# [2 x 2,5]

10) **Charles M. Fox**, *The Falkirk Herald* 1935

1.e6 Rd5 2.exd5+ f6 3.Ke6 f7 4.Td6

fxe8D# [5]

11) **Antti G. Ojanen**, 2. kum. *Suomen Shakki* 1935

1.Rc5! (>2.Df3+) [1]

1.- Txc5/Td6, Te5/Txf5/Lxc5/Le5

2.Dd3+/Df4+/Tx2+/De4+/Df2+ [5 x 0,8]

12) **Frantisek Richter**, *Národní osvoboseni* 1935

1.Td1! [1]

1.- Kc6 2.Tc8+ Kb7 3.Dh7+ Te7 4.Dh1+ Te4 5.Lb6 [2]

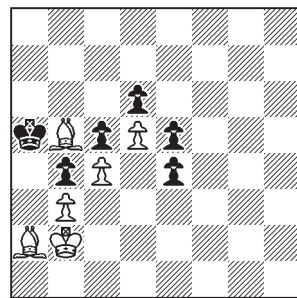
1.- Kc4 2.Dc2+ Tc3 3.Da2+ Tb3 4.Ld3+ Kc3 5.Da3 [2]

Leo Lahdenmäki 75 vuotta

Helsingkiläinen Leo Lahdenmäki täyttää 75 vuotta 4.4.15. Hän on toiminut ST:n sihteerinä 1963–67 ja tilin- (nykyisin toiminnan-) tarkastajana jatkuvasti vuodesta 1968 alkaen. Hän on myös ollut aktiivinen shakkituomari ja monin tavoin shakin järjestötyössä mukana. ST:n kunniakiertopalkinnon hän sai vuonna 2010.

Henry Tanner
omistusensipainos
Leo Lahdenmäki 75 v.

1.- Ld7 2.e3 Lh3 3.e2 Lf1 4.exf1R Lb1 5.Rd2 Lf5 6.Rxb3 Lc8 7.Ka4 La6 8.Ra5 Lb5#.

Symboliikkaa: ratkaisun pituus ja L + L.

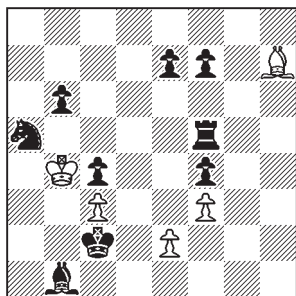
Vuoden suomalainen shakkitehtävä 2014

Toista kertaa järjestettyyn vuoden suomalainen shakkitehtävä -kilpailuun osallistui viideltä laatijalta 14 vuonna 2014 julkaistua tehtävää. Arvostelijoina toimivat Hannu Harkola, Joose Norri ja Henry Tanner (joka ei arvostellut omia tehtäviään). Pisteitä annettiin asteikolla 0–4 ja niistä laskettiin keskiarvo. Parhaiksi arvioitiin seuraavat:

1. sija: 2,50 pistettä

Janne Syväniemi

1. palk. Ero Saarenheimo 95 JT 2014

a#5

5+9

1.- e4 2.Th5 e5+ 3.f5 exf6 ol. + 4.Txh7 fxe7
5.Th1 e8D 6.Tc1 De2#

Tuomarien kommentteja:

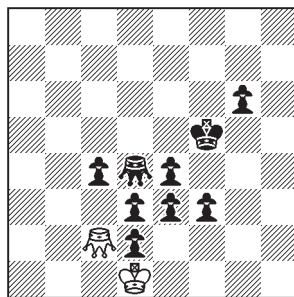
Hieno tehtävä, mutta antamaani pistemäärää pudottaa jonkin verran vertailutehtävä P1074584, Abdurahmanovic, ellinghoven & Petkov, 2001, jossa valkea sotilas tekee samanlaisen excelsior-marssin ohestalyönteineen. Mustan peli on kuitenkin erilaista kuin vertailutehtävässä, ja kaiken kruunaa paluumatti (= mallimatti).

E-sotilas tekee kaikki erilaiset siirrot ja palaa. Vertailutehtävä on taloudellisempi ja sisältää intialaisen.

2. sija: 2,28 pistettä

Teppo Mänttä

1. kum. *Springaren* kesäkilpailu 2013

#15 Pisinsiirtoinen 2 + 9
heinäsirkka (H) c2, d4

1.He2 Hf2 2.Hxe4 Hc2 3.Hg2 Hc5 4.Hg7 Hf2
5.Hg5 Hc2 6.He5 Hc5 7.Hb5 Hf2 8.Hxd3
Hc2 9.Hb1 Hc5 10.Hxg6 Hf2 11.He4 Hc2
12.He2 Hg6 13.Hg4 Hg3 14.Hg2 Hg1 15.Hc2
Hd4#

Tuomarien kommentteja:

Taitavasti kasattu, mutta mustan siirrot toistuvat. Valkea ja musta paluu. Alun temposiirto on hauska lisä.

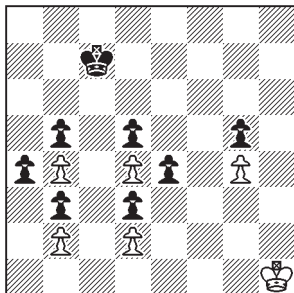
Kun musta heinäsiirto lähtee ainoalta mahdolliselta mattiruudulta, sitä ei ole niin helppo pakottaa takaisin. Mustan siirtojen pidentämistä ja lyhentämistä ei juuri esiinny. Esimerkiksi tempo alkusiirroissa perustuu ensisijaisesti siihen, että valkean pitää päästä reitille e5-b5xd3. Mutta tietysti sen manööverin motivaatio on c2-g6:n avaaminen. 9.Hxg6 kumoutuu 9.- Hxg6:een; se ei toimisi vaikka 9.- Hc5 olisi pisin, mutta silloin vH joutuisi mH:n tielle tai ei pääsisi pakottamaan sitä oikeisiin pisimpiin siirtoihin. Konstruktio viehättää, kaikilla sotilailta on useampi merkitys (kai e4:ää lukuunottamatta).

Tämä on myös hieno tehtävä ja täysin toisenlainen kuin tehtävä 1. Valkean keskeinen päämäärä on päästä eroon msd3:sta, mikä onnistuu pitkän, tarkasti ajoitetun manööverin jälkeen: ei heti 1.Hxe4? vaan 1.He2! ja 2.Hxe4, jotta mustan H on 6. siirron jälkeen juuri sopivasti c5:ssä pukkinaappulana. Toinen vastaava hidastelu tapahtuu 9. siirrossa, jolloin ei heti 9.Hxg6? vaan 9.Hb1! ja 10.Hxg6. Ratkaisun kuluessa heinäsiirrat vierailevat 17:llä (!) eri ruudulla ja mm. g-linjan kaikissa muissa ruuduissa paitsi g8:ssa. Mattiasemassa molemmat H:t ovat kuvioaseman ruuduissaan. Valkean vapaan pelin mahdollistaa se, että mH on suuren osan ajasta sidottu kolmioon f2-c2-c5; tällaista rakenteellista ratkaisua näkee toisinaan pitkissä pinsiirtoisissa. Tehtävää estää saamasta huippupisteitä lähinnä se, että valkean peli ei ole erityisen loogista; mustan nappulat vain sattuivat olemaan juuri sopivissa ruuduissa (koska taitava laatija on ne niin sijoittanut!), jotta pitkä ratkaisu kulkee duaalittomasti. Pidän mse4:ää kauneusvirheenä; se ei palvele mitään tarkoitusta – paitsi ehkä esteettistä. Sen poistaminen ei vaikuta ratkaisuun millään tavoin. (C+ sekä WinChloella että Popeyella.) En ole kuitenkaan tästä syystä vähentänyt tehtävälle antamiani pisteitä.

3. sija: 2,25 pistettä

Henry Tanner

Tehtävänieikka 5–6/2014

a#7   b) Kc7→b6   6+8

- a) 1.a3 bxa3 2.e3 a4 3.exd2 axb5 4.d1L b6+
5.Kc6 b7 6.Lxg4 b8D 7.Ld7 b5#
b) 1.e3 dxe3 2.d2 e4 3.d1L exd5 4.Lxg4 d6
5.Lc8 d7 6.Kc6 d8D 7.Lb7 d5#

Tuomarien kommentteja:

Toistomatit peilikuvana. Mustan siirrot d1L ja Lxg4 toistuvat. Symmetrian tuntua.

Huomio kiinnitty erotteluun. B:n ratkaisu ei käy a:ssa vain siitä syystä, että d-sotilas joutuisi d7:ään lähetin tielle: vaikka mK tekee molemmissa yhden siirron, se voi vain b:ssä päättää, missä kohdassa ratkaisua; monesta mahdollisesta kaksostuksesta laatija on tietysti valinnut sen, joka estää a:n. Laudan reunan vuoksi lähetin reitit ovat eri pitkät, mikä tasoittaa ratkaisut. Pseudosymmetriaa rikotaan siis enemmän kuin heti tulisi ajatelleeksi, kun lähettikorotuskin tapahtuu eri sotilalla

Merkkipäiviä vuonna 2015

75	Leo Lahdenmäki	4.4.1940
75	Ilkka Sarén	16.5.1940
75	Taisto Virtanen	18.7.1940
70	Harri Hurme	2.6.1945
70	Hannu Lehto	6.5.1945
70	Esko Nuutilainen	14.5.1945
70	Raimo Sailas	13.9.1945
70	Veikko Valo	25.8.1945
70	Simo Ylikarjula	28.8.1945
60	Mikael Grönroos	31.12.1955
60	Henry Tanner	20.4.1955
50	Janne Kontu	12.5.1965
50	Antti Parkkinen	12.3.1965

Parhaat onnittelut!

10. WCCT-KILPAILU

Kymmenes kansainvälinen joukkue-laadintakilpailu WCCT, World Chess Composition Tournament, on alkanut. Laadinta-aika päättyy 1.5.2016 ja tulosten odotetaan valmistuvan 1.10.2017 mennessä.

Kilpailussa on kahdeksan ryhmää, joiden teemat esitellään alla. Yksi maa voi lähettää jokaiseen ryhmään korkeintaan kolme tehtävää. Ne voivat olla samaltakin laatijalta ja yhteistehtävät ovat sallittuja.

Jokaiseen ryhmään on valittu tuomareiksi viisi maata. Suomi tuomitsee monisiirtoiset, loppu- ja retrotehtävät.

Kilpailun johtaja on venäläinen Georgi Jevsejev. Suomen kapteeniksi on nimetty Jorma Paavilainen ja eri ryhmiin yhteyshenkilöt. Yhteyshenkilöiden tulee perehtyä kilpailuteemaan ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin, kerätä esimerkkitehtäviä, neuvoa ja innostaa laatijoita, ottaa vastaan ideoita ja puolivalmiita tehtäviä edelleen kehitettäväksi.

Kilpailujulistuksessa WFCC:n verkkosivuilla osoitteessa http://www.wfcc.ch/wp-content/uploads/WCCT-10_announcement.pdf on kilpailun täydelliset säännöt ja lisää esimerkkitehtäviä.

Kilpailun aikataulu (päivämäärät ovat takarajoja, ellei muuta ole mainittu):

- 10.3.2015 Kilpailujulistus
- 15.5.2015 Maiden rekisteröityminen kilpailuun
- 1.5.2016 Tehtävien lähettäminen
- 1.7.2016 Kaikkien kilpailutehtävien julkaisu
- 1.10.2016 Huomautukset tehtäviin
- 1.11.2016 Huomautusten julkaisu
- 1.1.2017 Vastaukset huomautuksiin
- 1.2.2017 Huomautuksiin annettujen vastausten julkaisu
- 1.6.2017 Tuomioiden lähettäminen
- 1.10.2017 Tuomiojulkaisu

Palkintojenjako tapahtuu WFCC:n kokouksessa vuonna 2017

Kilpailun teemat ja esimerkkejä:

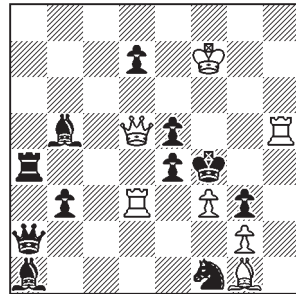
A – kaksisiirtoiset

Valkean nappulan ennakkopäästö. Kuvioasemassa valkea nappula A ei ole kiinnitetty. Houkutuksen ja/tai ratkaisun alkusiirto varmistaa, ettei tämä nappula A ole kiinnitetty myöhemmin, mikä mahdollistaa matin.

Anticipatory unpinned of a white piece. In the diagram position a white piece A is not pinned. The first move of a try and/or solution ensures that this white piece A is not pinned later, in order to provide a mate

Thomas Maeder & Reto Aschwanen

3. palkinto *The Problemist* 1993–1

2 #

7+11

1.Ld4? (2.Dxe5 A,Dxe4# B) 1.- b2 a 2.Lxe5#, 1.- Lc4! b

1.Td4? (2.Dxe5 A,Dxe4# B), 1.- Lc4 b
2.Txe4#, 1.- b2! a

1.Kg7! (2.Df7#)

1.- b2 a 2.Dxe5# A, 1.- Lc4 b 2.Dxe4# B

1.- Ta6 2.Dxe4#, 1.- Re3 2.Lxe3#, 1.- exf3
2.Dxf3#

Yhdysmies: Janne Syväniemi
janne.syvaniemi@kolumbus.fi

B - kolmisiirtoiset

Samassa muunnelmassa mustan puolustuksen motiivi ja valkean vastaus ovat ”taktisesti samankaltaiset”. Esimerkiksi jos musta puolustaa vapauttamalla ruudun, niin valkean toinen siirto on ruudun vapauttaminen. Mustan tekemään päästöön valkea vastaa päästöllä, mustan tekemää pakoruudun vapauttamista seuraa vastaava ruudun vapauttaminen valkean toisella siirrolla. Pelkkä geometrinen vastaavuus, esimerkiksi magneetti- tai matkimisteemoissa, ei ole teemanmukaista, eivät myöskään siirtopakotehtävät.

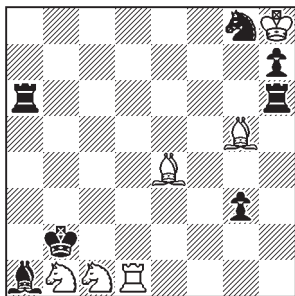
In a directmate in 3 moves in the same variation the black defensive motif and the white response are of the same tactical nature. For example, if Black is making a square evacuation defense then White is making a square evacuation on second move. Black unpin is replied by white unpin, black flight provision (unblock, capture or interference) is replied by a flight provision on W2 move.

Purely geometrical unity (like in magnet or monkey theme) is not considered thematic.

Zugzwang problems are not thematic for this section.

Otto Wurzburg

The Minneapolis Journal 1934

3 #

6+7

1.Td3! (2.Tb3#)

1.- Kc2+ 2.Td4+ Kb2 3.Tb4#

1.- Kxb1+ 2.Tc3+ Kb2 3.Tb3#

Paljastusshakkiin vastataan paljastusshakilla.

Yhdysmies: Harri Hurme

Kaskenkaatajantie 18 C 32, 02100 Espoo
riitta.hurme@kolumbus.fi

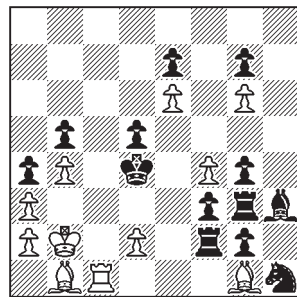
C - monisiirtoiset

Vähintään nelisiirtoisen tehtävän muunnelmassa on vähintään kahden erilaisen valkean suoran patterin peliä. On käytettävä vähintään kahta eri nappulaa patterien takanappuloina. Kuvioasemassa mustan kuninkaaseen saa kohdistua korkeintaan yksi valkea patteri.

In a variation of a moremover (#n, n>=4) there is a sequential play of at least two different direct white batteries. Two (or more) different rear battery pieces must be used. In the diagram position there should not be more than one white battery aimed at the black king.

Bo Lindgren

2. palkinto Probleemblad 2000

12 #

11+13

1.Tc2? Kd3!, 1.Kc2? Ke4!

1.Lc2! Kc4 2.Lf5+ Kd4 3.Kc2 Kc4 4.Kd1+ Kd4 5.Lc2 Kc4 6.Lb1+ Kd4 7.Tc2 Kd3 8.Tc5+ Kd4 9.Kc2 Ke4 10.Kc3+ Kxf4 11.Txd5 Txd2 12.Rf5#

Yhdysmies: Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 12, 00170 Helsinki
joose_norri@hotmail.com

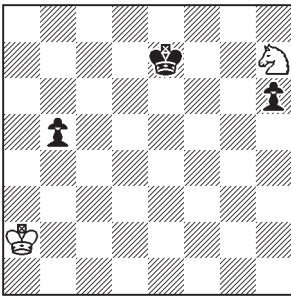
D - lopputehtävät

Tasapeli- tai voittotehtävässä on vähintään yksi looginen houkutus, jossa esiintyy asema B. Ratkaisussa esiintyy hyvin samankaltainen asema A. Asemien välinen ero voi olla esimerkiksi tietyn nappulan sijainti eri ruudulla, toisesta asemasta puuttuva materiaali, saman nappula-aseman sijainti eri kohdassa lautaa jne.

Asemien A ja B eron perustuminen molemminpuoliseen siirtopaktoon, eli eron ollessa siinä, kumpi puoli on siirtovuorossa, ei ole temaattista. Epätemaattisia ovat myös tehtävät, joissa teema esitetään vain 7. WCCT-kilpailun teemavaatimuksen mukaisesti (valkea toteuttaa pääaikeensa vasta, kun on päässyt eroon omasta nappulastaan, joka estää pääaikeen menestyksellisen toteutuksen).

Tuomareita ja laatijoita kehoitetaan painottamaan teeman taiteellista toteutusta lukumäärän ja ennätystehtävien sijasta.

David Gurgenzidze 64 1970

tasapeli (=) 2+3

1.Ka3! Ke6 2.Rf8+ Kf5 3.Rd7 h5 4.Rc5 h4
A 5.Rb3 h3 6.Rd2 h2 7.Rf1 h1=Q 8.Rg3+=
Teimahoukutus: 1.Kb3? Ke6 2.Rf8+ Kf5
3.Rd7 h5 4.Rc5 h4 B 5.Rd3 h3 6.Rf2 h2 ja
musta voittaa.

Yhdysmies: Pauli Perkonoja
Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku
kurka@saunalahti.fi

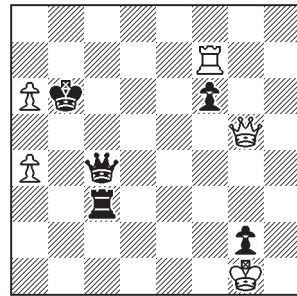
A logical study with the foresight theme. In a win or a draw study, there is at least one logical try. In this try a critical position B occurs that is very similar to a critical position A in the solution, except for a small difference. This difference could e.g. be a change in the position of a certain piece, missing/extra material, shifted positions, etc.

Studies in which the critical positions are based on a reciprocal zugzwang (i.e. the difference is that position A has BTM and position B has WTM) are non-thematic. Further, studies that only feature the 7th WCCT theme as the foresight theme (passive removal of a white piece as a Vorplan and returning to the position and executing the main plan) are also non-thematic for this tourney.

Judges and composers are advised to let artistic content prevail over numbers (number of moves, multiple positions A/B, tasks).

Yehuda Hoch

1. palk. J.P. Mandil MT *Problemas* 1980–81

voitto (+) 9+9

1.a5+ Kxa6 2.Txf6+ Ka7 3.Dg7+ Dc7 4.Tf7
Tcl+ 5.Kxg2 Tc2+ 6.Kf3 Tc3+ 7.Ke4 Tc4+
8.Kd5 Tc5+ 9.Ke6 Tc6+ 10.Kf5 Tc5+ 11.Kg6
Tc6+ 12.Kh7 Ka8 13.Dg8+ Dc8 14.Tf8 Tc7+
15.Kh8 Ka7 A 16.Dg1+! voittaen (ei 16.Txc8?
Txc8 17.Dxc8 =)

Teimahoukutus: 1.Txf6+? Ka7 2.Dg7+ Dc7
3.Tf7 Tc1+ 4.Kxg2 Tc2+ 5.Kf3 Tc3+ 6.Ke4
Tc4+ 7.Kd5 Tc5+ 8.Ke6 Tc6+ 9.Kf5 Tc5+
10.Kg6 Tc6+ 11.Kh7 Kxa6 B 12.Txc7 Txc7
13.Dxc7 tasapeli

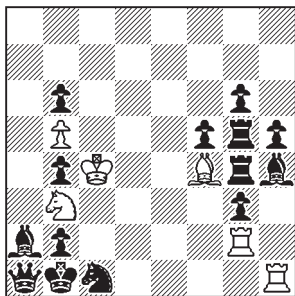
E - apumatit

Kolmen siirron apumatin ratkaisun jokaisessa osassa (engl. line of play) mustan patteri avautuu shakaten. Vähintään kaksi ratkaisua. Vaihdelmat eli yhtä puolisiirtoa lyhyemmät ratkaisut, useat ratkaisut ja kaksosmuodot ovat sallittuja. Duplex-tehtävät, muodonmuutos vaihtamalla kaikkien nappuloiden väriä tai nollamuodot eivät ole sallittuja.

In each line of play of a helpmate in 3 moves, Black gives a battery check to the white king.

At least two lines of play are required. Set play, multi-solutions and twins are allowed, but not duplex, Polish-type twins (all pieces change color) or zero-positions.

Roman Zalokotski & Jevgeni Bogdanov
maininta *feenschach* 1983

a#3   2.1.1...   6+14

1.Txf4+ Kd5 2.Tc4 Rxc1 **3.Tcg4+** Rb3#
1.Lxb3+ Kxb4 2.Lc4 Lxc1 **3.La2+** Lf4#

Yhdysmies: Mikael Grönroos
Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa
mikael.gronroos@fimnet.fi

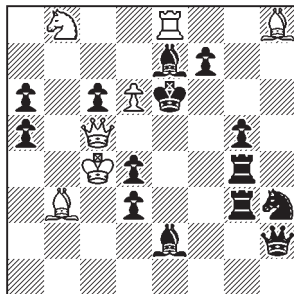
F - itsematit

2-6 siirron itsematitehtävässä vähintään kahdessa muunnelmassa mustan mattisiirto tapahtuu samalle ruudulle, mutta eri nappuloilla. Uhkaus voidaan hyväksyä teema-muunnelmaksi.

In a selfmate in 2 to 6 moves, at least two variations end with Black mating move made to the same square, played by different black pieces. The threat may be treated as a thematic variation.

Zoltán Labai

3. kunniamaininta *Sakkélet* 1989

i#2

7+14

1.d7! (2.Dd5+ cxd5#)
1.- Rf4 2.Kxd4+ **Rd5#**
1.- Lf3 2.Kxd3+ **Ld5#**

Yhdysmies: Terho Marlo
terho.marlo@hotmail.com

G - satutehtävät

Kahden, 2½ tai kolmen siirron apumatti satuehdolla Take & Make, jossa tapahtuu ”näkyvätön lyönti”. ”Näkyvätön lyönti” tapahtuu, kun nappula ruudulla A voi siirtyä ruudulle B, mutta tuleeekin ruudulle B Take & Make -siirron jälkimmäisenä osana. Lopputulos vaikuttaa perinteiseltä siirrolta sillä lisäilmiöllä, että lyöty nappula katoaa. Valkea ja/tai musta voi tehdä ”näkyvätön lyönnin”. Teemanmukaista on, jos A ja B ovat sama ruutu.

Vaihdelmat, useat ratkaisut ja kaksosmuodot ovat sallittuja. Duplex-tehtävät, muodonmuutos vaihtamalla kaikkien nappuloiden väriä tai nollamuodot eivät ole sallittuja. Käytettävissä on vain shakkipelin alkuaseman nappulat ilman korotusnappu-

loita sillä poikkeuksella, että kaksi samanväristä lähetti voi olla kummalla osapuolella tahansa.

Take & Make: Jokaisen lyönnin jälkeen lyövän nappulan pitää vielä siirtyä lyödyn nappulan tavoin vapaalle ruudulle. Mikäli nappula ei voi siirtyä lyödyn nappulan tavoin laillisesti, on siirto laitton. Sotilaat eivät saa päätyä omalle aloitusrivilleen (valkea 1.riville tai musta 8. riville). Sotilaat korotuvat vain jos ne ovat jälkimmäisen siirron jälkeenkin korotusruudullaan. Shakkaukset ovat normaalishakin kaltaisia, kuvitteellisen kuninkaan lyönnin jälkeen shakkaavan nappulan ei tarvitse siirtyä kuninkaan ruudulta.

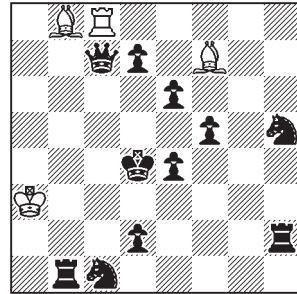
In a solution of a helpmate (h#2, h#2.5 or h#3) with Take&Make fairy condition an "invisible capture" takes place.

An "invisible capture" occurs when a unit standing on a square A can move to a square B, but in fact it arrives to square B in the "make" part of the move. The result looks like an orthodox move with the additional effect of disappearance of the captured piece. The theme may be implemented by White and/or Black. It is also considered thematic if A and B are the same square.

Set play, multi-solutions and twins are allowed, but not duplex, Polish-type twins (all units change color) or zero-positions. Only an orthodox set without extra ("promoted") pieces may be used. Any side may have two bishops on squares of the same color in the diagram position.

Take&Make: Having captured, a piece must immediately, as part of its move, play a non-capturing move in imitation of the captured unit from the capture square. If no such move is available, the capture is illegal. Promotion by capture occurs only when a pawn arrives on the promotion rank as the result of a Take&Make move. Checks are as in normal chess: after the notional capture of the checked K, the checking unit does not have to move away from the King's square.

Chris Feather
Fairings 2014

h#2   2.1.1.1   4+11
Take & Make

1.Dxc8(Dc2) Lxh2(Le2) 2.Kc3 Lxe6(Le5)#
1.Dxb8(Df4) Txc1(Td3)+ 2.Ke5 Lxh5(Lg7)#
Mustan teemapeliä.

Yhdysmies: Janne Syväniemi
janne.syvaniemi@kolumbus.fi

H - retrotehtävät

Useiden nappuloiden paikanvaihto oikeaoppisessa johtopelissä. Ratkaisun aikaisessa asemassa A tietyt nappulat ovat tietyillä ruuduilla. Myöhemmässä asemassa B samat nappulat ovat näillä ruuduilla, mutta jokainen nappula eri ruudulla kuin asemassa A. Nappuloiden värillä tai laadulla ei ole merkitystä ja paikanvaihto voi olla suora tai syklinen. Asema A voi olla pelin alkuasema, mutta se ei ole välttämätöntä. Samoin B voi olla ratkaisun loppuasema, mutta ei välttämättä. Korotusnappula katsotaan eri nappulaksi kuin sotilas, joka on korottunut po. nappulaksi. Useat ratkaisut ja muodot ovat sallittuja, nolla-asemat eivät ole sallittuja.

In an orthodox proof game several pieces exchange their places.

In position A in the course of proof game a number of pieces occupy a set of squares. Later in position B the same pieces occupy the same squares, but every piece stands on another square.

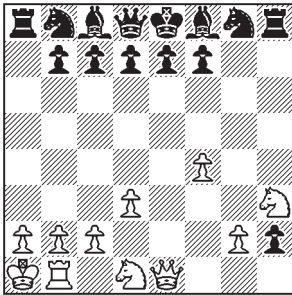
It is allowed to have exchange between pieces of any color and any nature, direct or cyclic.

Position A may be an initial game array, though this is not required. Position B may be a final position of a proof game (that is, the diagram position), but this is also not required. For the purpose of this tournament the promoted piece is considered as a unit different from original pawn.

Multi-solutions and twins are allowed, but not zero-positions.

Gligor Denkovski

3. maininta *Die Schwalbe* 2003

johtopeli 14

11+14

A 1.e4 h5 2.Dxh5 a5 3.Dxa5 Txh2 4.d3 Txh1
5.Lh6 gxh6 6.Rc3 h5 7.0-0-0 h4 8.Kb1 h3
9.Ka1 h2 10.Rh3 Txf1 **11.Tb1** Tel **12.Rd1**
Txe4 **13.De1** **B** Th4 14.f4 Th8.

Syklinen paikanvaihto **Ke1**→**Ta1**→
Rb1→**Dd1**→**Ke1**

Yhdysmies: Per Olin
Myllykyläntie 49, 10480 Antskog
olinchess@gmail.com
040 505 6897

Kutsu ST:n kevätpäiville

Suomen Tehtäväniekat ry:n kevätpäivät pidetään 11.–12.4.2015 jälleen tutussa paikassa Kokemäellä Anttilan tilalla, osoite Sonniantie 111, 32800 Kokemäki (<http://www.anttilantila.fi>).

Käytössä ovat kaikki päärakennuksen tilat (sali, kirjasto, joissa on pöytiä 8 kpl sekä myös keittiö). Majoittuminen on päärakennuksessa, jossa ovat kaikki nykyajan mukavuudet.

Ohjelma alkaa la 11.4. klo 12 tulokahveilla. Klo 13–16 on ratkaisukilpailu, sen jälkeen mm. päivällinen, laadintakilpailun alku, sauna, omatoiminen iltapala, laadintaa yksin tai yhdessä, liian vähän tai ei lainkaan unta ennen aamiaista, laadintakilpailun tuomio, lounas, esitelmää ja keskustelua. Tärkeitä keskustelujen aiheita ovat 80-vuotiaan ST:n tapahtumien ja henkilöiden muistelu sekä 10. WCCT-laadintakilpailu.

Tapahtuma päättyy sunnuntaina 12.4. klo 16 mennessä.

Tapahtuman hinta osallistujille on noin 70 EUR/henkilö (alennusta voidaan myöntää pyynnöstä). Hinta sisältää majoittumisen, kaksi lämmintä ruokaa, aamiaisen ja kahdet kahvitarjoilut.

Kuljetuksiin esimerkiksi Turusta, pk-seudulta ja muualta löytyy apua. Kokemäelle pääsee myös busseilla tai junilla, aikatauluja: <http://www.matkahuolto.info/lippu/fi/connectionsearch> tai <http://www.vr.fi/fi/index/aikataulut.html>.

Lisätietoa ja ilmoittautumiset viimeistään torstaina 2.4. sihteeri Kari Karhuselle (kkkarhunen@luukku.com, 050 464 1068)

Tervetuloa!

Henry Tanner 60 vuotta

Yksi monipuolisimmista ja ansioituneimmista suomalaisista tehtäväniekoista on Henry Tanner. Hänet tunnetaan ratkaisijana, laatijana, tehtäväshakista kirjoittajana ja alan monipuolisena asiantuntijana. Henry täyttää 60 vuotta 20.4.2015, mutta vaatimattomana luonteena tuskin järjestää suuria juhlia tai riemukulkueita.

Juhlilja on tehtäväshakin lisäksi harrastanut pelaamista, mistä ansioluettelossa ovat muun muassa henkilökohtainen nuorten Suomen mestaruus vuonna 1973 ja shakkimestarin arvo

vuodelta 1983. Tehtävät ovat kuitenkin vähitellen vieneet voiton, mutta Henryllä on korkea osaamisen taso myös pelilaudan ääressä. Shakin monipuolinen harrastaminen alkoi syntymäkaupungissa eli Porissa. Esikoistehtävä julkaistiin vuonna 1969 *Satakunnan Kansan* shakkialtastassa, jota toimitti Aarne Dunder. Hänen vaikutuksensa oli ehkä tärkein yksittäinen edellytys sille, että Henry, Kari Valtonen ja Teppo Mänttä innostuivat tehtäväshakista ja ovat tuoneet vuosikymmenien ajan lajia hienosti esille. Porin ja Satakunnan shakkielämä oli tuolloin aktiivista ja tehtävältoihin osallistuttiin parhaimmillaan yli kymmenen hengen voimalla.

Henry on saavuttanut kolme kansallista mestarin arvoa, mikä on harvinaista herkkua. Shakkimestarin arvon lisäksi hän on kansallinen tehtävämestari ja ratkaisemisessa M-luokkaa, toki myös ratkaisemisen kansainvälinen mestari vuodelta 2002. Ratkaisemisessa on myös arvokisamenestyksiä: joukkue maailmanmestaruus vuodelta 1977 ja hopeat vuosilta 2001 sekä 2002. Viime vuosina mitaleja ei ole kertynyt lisää, kuten

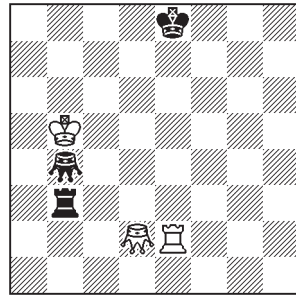
ei Suomen joukkueellekaan, mutta vielähän ehtii... 60 ikävuoteen ehtiminen merkitsee sitä, että osallistuminen seniorisarjaan ratkaisemisen EM- ja MM-kilpailuissa on nyt mahdollista. Peukut pystyyn!

Laatijana Henry on erikoistunut pitkiin apupelitehtäviin ja hallitsee hyvin satushakin eri alueet. Ortodoksinen mattitehtävien laadinta on ainakin toistaiseksi jäänyt vähemmälle, mutta FIDE-albumeistakin löytyy Henryn laatimia monisiirtoisia mattitehtäviä.

Yhdistyksemme voi olla hyvin kiitollinen siitä, että Henry on useasti lahjoittanut osaamistaan eri projekteihin, kirjoitelmiin, taustatyöhön muiden hyväksi, lehden oikolukuun ja sisällön tuottamiseen. Moni toisen nimissä oleva kirjoitus olisi joko paljon köyhempi tai jäänyt syntymättä, ellei Henry olisi vaivojaan säästämättä penkonut mittavaa kirjastoaan ja löytänyt tarpeellista aineistoa. ST onnittelee kiittäen!

Teppo Mänttä

Omistusensipainos Henry Tanner 60 vuotta

i#6 vKb5→c4 3+3

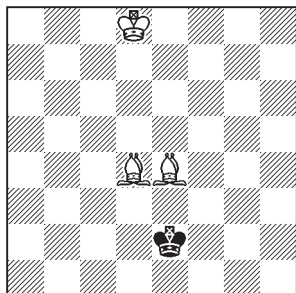
Köko max kirke

Heinäsiirikka (H) b4 ja d2

- a) 1. Hf2! Tg3 2.Ka4 Ta3+ 3.Kxa3(Th8) 0-0 4.Te3 Txf2(Hf8) 5.Tg3+ Kf7 6.Tb3 Ta2# (7.Kxa2, Kxb4?)
- b) 1.Kxb3(Ta8)! Ta2 2.Kc3 Ta5 3.Kc4 Hel 4.Hf2 Td5 5.Te5 He6+ 6.Kxd5(Ta8) 0-0-0# (7.Kxe6?)

Omistustehtäviä

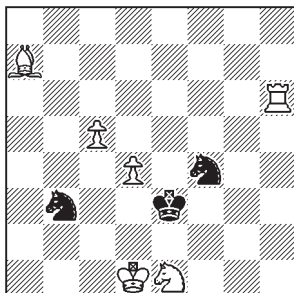
Hannu Harkola
omistusensipainos
Leo Lahdenmäki 75 v.

a#4 3+1
b) Kd8→e8, c) Ld4→f4

- a) 1.Kd2 Lc5 2.Kc3 Kc7
3.Kb3 Kb6 4.Ka4 Lc2#
b) 1.Kf1 Lf5 2.Kg2 Kf7
3.Kg3 Kg6 4.Kh4 Lf2#
c) 1.Kf2 Lg5 2.Kg3 Ke7
3.Kg4 Kf6 4.Kh3 Lf3#
LL toimivat aktiivisina.

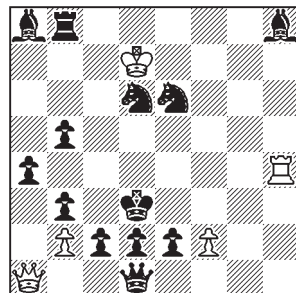
Jorma Paavilainen
omistusensipainos
Henry Tanner 60 v.

a#2 b) Re1→f2 6+3

- a) 1.Rxc5 Te6+ 2.Re4 d5#
b) 1.Rxd4 Th3+ 2.Rf3 c6#
Aktiivinen h-torni.

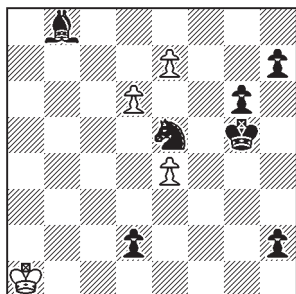
Terho Marlo
omistusensipainos
Antti Parkkinen 50 v.

a#1,5 1.2.3 5+13

- 1.- Dxa4 2.Rb7
Th3,De4,Dxb5#
1.- Dxa4 2.Rg7
Td4,Dd4,Dxb3#
1.2.3 viittaa syntymäpäivään.

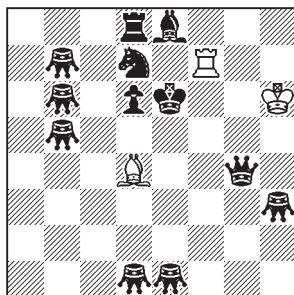
Jorma Paavilainen
omistusensipainos
Antti Parkkinen 50 v.

a=5 4+7

- 1.d1L d7 2.h1T d8D 3.Th6
Dxb8 4.Lh5 e8R 5.Rg4
Dg3=
Vaatus: ap 5

Janne Syväniemi
omistusensipainos
Antti Parkkinen 50 v.

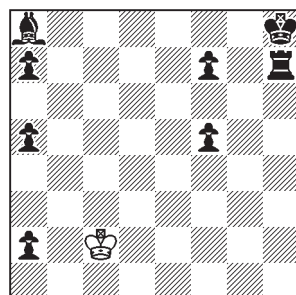

sa=9 3+12

Heinäsiirikka (H) b5 b6 b7 d1
e1 h3

- 1.Re5 2.Td7 3.Te7 4.Hxf7
5.Kf6 6.De6 7.Hd7 8.Hf5
9.Hd5 La1=
Symboliikkaa nappuloiden
lukumäärä.

Henry Tanner
omistusensipainos
Antti Parkkinen 50 v.

a=12 1+8

- 1.Kg7 Kb3 2.a4+ Kxa4 3.a5
Kxa5 4.Kf6 Kb6 5.Ke5 Kc7
6.f6+ Kd8 7.Te7 Kxe7 8.Kd4
Kxf6 9.Kc3 Kxf5 10.Le4 +
Kxe4 11.Kb2 Kd3 12.Ka1
Kc2=

Raivauksen monet kasvot

Harvalla tehtävätermillä on niin monenlaisia ilmenemismuotoja kuin raivauksella. Strategian moni-ilmeisyyttä kuvastaa tavallaan sekin, että sillä on esim. monta englanninkielistä vastinetta riippuen vähän, mikä tarkoite on: vacation, clearance, unblock, anti-block, annihilation jne. Saksan kielessä vastaavia termejä ovat Räumung, Bahnung, Entblockung, Anti-Block, Opfer-räumung jne. Vieraskielisestä kirjallisuudesta ei näin ollen voi aina pelkän termin perusteella päätellä, mistä etsimänsä löytää.

Perusmuodossaan raivauksen voi määrittellä näin: ”Nappula tekee tilaa toiselle nappulalle siirtymällä pois ruudulta tai linjalta, jota jälkimmäinen voi käyttää hyväkseen”.

Määritelmä viittaa siihen, että ensiksi on eroteltava toisistaan ruudunraivaus ja linjanraivaus.

Ruudunraivaus

Tunnetuin ja samalla vanhin ihan omalla nimellä tunnettu ruudunraivaustyyppi on ns. *Breden ruudunraivaus*, jonka voi määrittellä kantatehtävän mukaan siten, että ”[valkea] daami siirtyy ruudulta tehden tilaa samanväriselle ratsulle”. Teema lienee määritelty melko varhain, ja se on kai herättänyt huomiota senkin takia, että hiljaiset siirrot alkusiirtoina, jollainen D:n siirron ilmeisesti tuli olla, eivät olleet vielä kovin tavallisia. Kaksisiirtoisena tehtävä on julkaistu aikaisemmin sen verran usein, että Breden 4#-tulkinta **1** ansainnee oman kuvionsa: **1.Dd6!** (2.Rf4,Dg6#) Re6 2.Rd5 (3.Rf6#) Lxd5 3.Dxe6 Dc7/Lxe6 4.Dg6/Rf4#. Loppusommitelman kaksoisuhkaus ei tietysti ilahduta. Msb3:a tarvitaan vain välitöntä mattiuhkaa varten, ja nykylaatija keksisi varmasti muutakin parannettavaa. Uutta 2#-tulkintaan verrattuna on ainakin

välisiirto 2.Rd5, jolla valkea pakottaa mustan katkomaan muuten kuolettavan d-linjan omalta torniltaan.

Tehtävä ilmestyi samana vuonna myös *Leipziger Illustrirte Zeitung* -lehdessä (48. LIZ 7.12 1844), mutta pahasti virheellisessä muodossa (vsb2→c2, -vsh4).

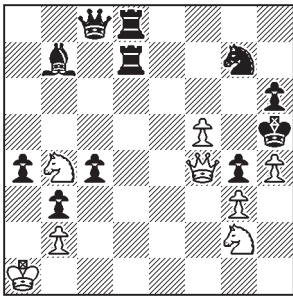
Yllä olevista moitteista huolimatta on sanottava, että Ferdinand Julius Breden (1800–1849) omien tehtävien kokoelma sisälsi kuitenkin paljon aikakauden parhaita monipuolisia töitä, erityisesti pitkiä matti- ja itsemattitehtäviä, vaikka hänen luomuksiaan rasittivat monesti mansubakauden perussynnit, muun muassa peräkkäiset shakkaukset ja mustan vahvat alkuasemauhkaukset.

Itse asiassa jo ennen Breden ruudunraivausta muuan laatijansa mukaan ristitty tehtäväideaa sisältää ruudunraivauksen. Aiemmassa artikkelissani ”Modenan koulukunta – modernin tehtävätaiteen edelläkävijä” (*Tehtäväniekka* 4–5/2013, s. 177–186) esittelin *del Rion matin*, jossa vR alkusiirroillaan raivaa matintekoruudun L:lle. Tehtävä **2** – tällä kertaa oikein lähde- ja tekijätiedoin – ansaitsee ainakin historiallisista syistä tulla vielä kuvioiduksi: **1.Re6+!** Dxe6 2.Dh6+ Kxh6 3.Lf8#. Tässä valkean ruudunraivausta Breuer kutsuu ”haitallisen massan poistamiseksi t. syrjäyttämiseksi”, mistä ruudunraivauksessa joskus onkin kysymys.

Tätä Breuerin viitoittamaa tietä pääsemme historiassa vielä taemmas. Tehtävässä **3** vT raivaa ruudun Fa6:lle, mikä antaa edelleen kollegalle c5:ssä matintekomahdollisuuden. Keskiaikaisessa shakkipelissä fers liikkui vain yhden ruudun viistoon, minkä tietäminen helpottanee ratkaisun löytämistä: **1.Tb8+!** Ka7 2.Ta8+ Kxa8 3.Fb7+ Ka7 4.Fb6#. Mustan upseereita [ehkä mTh3:a lukuunottamatta] tarvitaan sivuratkaisujen estäjänä, sillä alkuperäisen vaatimuksen

R1. Julius Brede

22. *Almanach für Freunde vom Schachspiel* 1844

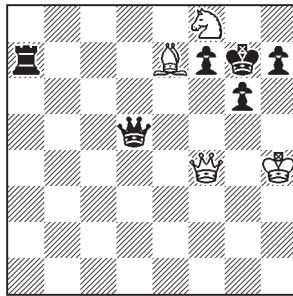

4#

8+11

R2. Ercole Del Rio

31. *Il Giuoco Incomparabile degli Scacchi* 1769

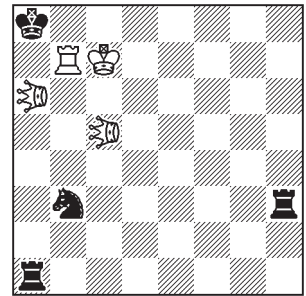

3#

4+6

R3. al-Adli

33. Ms. Abd'al Hamid n. 840

4#

4+4

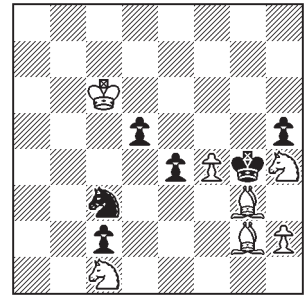
Fers a6 & c5

”valkea [alkaa ja] voittaa” voisi toteuttaa useammallakin tavalla ilman niitä. Laadinta-aika huomioon ottaen tehtävässä toteutuu melkoinen paradoksi: valkean vahvin upseeri uhrautuu heikoimman hyväksi.

Tätä kauemmas tehtävähistoriassa ei ole mahdollista päästä. Satunnaisia ruudunraivauksia löytyisi varmasti enemmänkin tuhannen vuoden varrelta, mutta **4** on hyvä esimerkki 1800-luvun vanhasaksalaisesta pähkinästä, joka päättyy asiaankuuluvasti mallimattiin: **1.Kb7!** (sp.) 1.- d4 2.Rd3! (3.Rf2[e5]#) exd3 3.Lc6 Kh3 4.Ld7# (1.- Rd1 2.Re2 (3.h3#) Rf2 3.Lxf2 ~ 4.h3#, 1.- R~ 2.Re2 [3.h3#]). Vanhasaksalaisesta luontees-taan huolimatta tehtävä täyttää myös uussak-salaisen vaatimuksen yksimääreisydestä: vK:n päämäärä on ruudun c6 raivaaminen vL:lle, ja siirtymäruudun b7 valinnan mää-rää tarve joko välttää mR:n shakkauksilta tai olla estämättä vL:ä toteuttamasta omaa missiotaan (1.Kd7?? d4!; 1.- Ra4? ei riitä, sillä 2.Re2 Rc5[b6]+ 3.Ke8 ~ 4.h3#).

Itse asiassa lähes kaikkia tapauksia, jois-sa valkea raivaa toiselle valkealle nappulalle tilaa siirtymällä jälkimmäisen myöhemmin miehittämältä ruudulta pois – ainakin jos rai-vaus ei ole samalla shakkaus – voisi kutsua ”Breden ruudunraivauksiksi”, mutta traditio saa nyt mennä spekuloinnin edelle.

R4. Adolf Bayersdorfer
Akademisches Monatsheft für Schach 1892

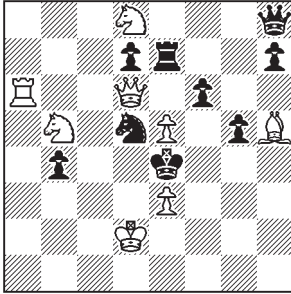
4#

7+6

Raivausuhraus

Tehtävissä 1, 2 ja 3 valkea raivaa teemaruudun toiselle nappulalle joko uhrautuen tai shakaten tai molempia. Tehtävässä 1 syynä on mustan shakkaushuika 1. riviltä, tehtävissä 2 ja 3 mustan muut uhkaukset torpata valkean mattiaikeet. Tehtävät ovatkin sopivia esi-merkkejä *raivausuhrauksesta* (engl. vacation sacrifice; saks. Räumungsopfer): ”Valkea raivaa ruudun toiselle samanväriselle nap-pulalle samalla itse uhrautuen. Valkean on ajan voittamiseksi tai esim. toisen uhkauksen synnyttämiseksi nimenomaan uhrattava en-

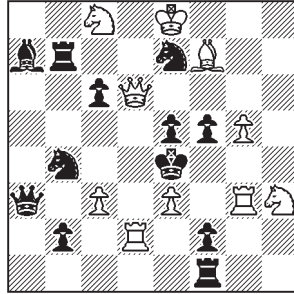
R5. Jesper Jespersen
3. palk. *Illustreret Familie*
Journal 1896

3#

8+9

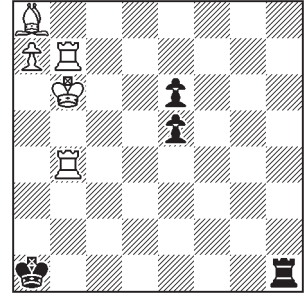
R6. Lev Lošinski & Valentin
Rudenko
5. s. WCCT 1972–75

3#

10+12

R7. Josef Halumbirek &
Adolf Kraemer
Deutsche Schachzeitung
1933

5#

5+4

sin mainittu nappulansa, ei vain siirryttävä ruudulta pois”. Yllä mainitut esimerkit osoittavat, että kyseessä on vanha, jopa ikivanha teema, kuten ECP toteaa, mutta ”sen todellinen esiinnoisuus tapahtui 1. WCCT-kilpailussa 1972–75 [3#-teema]”. (ECP, 451)

Aikaisemminkin teemaa oli käsitelty moninkertaisesti, kuten tehtävässä **5:1.Ta5!** (2.Dxd5+ Kxd5/Kf5 3.Rd6/e6#, 1.- Txe5 2.Db4+ Rxb4/Kf5 3.Rd6/Dg4#, 1.- fxe5 2.Dg6+ hxg6 3.Rd6#, 1.- Dxd8 2.Dxf6 Rxf6/d6 3.Rd6/Lf3#. Erityisesti muunnelma 1.- Dxd8 2.Dxf6 osoittaa uhrauksen tarpeellisuuden, sillä siirron 2.Dxf6 avulla valkea saa aikaan toisen, tarpeellisen uhkauksen. Muissa muunnelmassa vD:n hiljaisia siirtoja vastaan musta ehtisi muilla tavoin parantaa asemaansa.

Edellä mainitun WCCT-kilpailun voittaja on ECP:n tehtävä n:o 1627. Samassa kilpailussa 5. sijalle päätyneen 6 esitteli toisenlaisen koneiston: **1.La2!** (2.Lb1+), 1.- Dxa2, Db3 2.Dxc6+ Rbxc6 3.Rd6#, 1.- Da4 2.Dd3+ Rxd3 3.Rd6#, 1.- Dxc3 2.Dd5+ cxd5 3.Rd6#, 1.- Da6 2.Dxb4+ Txb4 3.Rd6#, 1.- f4 Dg6+ Rxg6 3.Rd6# (1.- Lxe3 2.Dxe5+ Kxe5 3.Txe3#). VD:n pääteruuden määrää mD:n sijainti kulloisessakin muunnelmassa. Erikoisen kaksintaistelua dualinivältoin! 1.- f4 on ylimääräinen temaattinen muunnelma.

Ruudunraivaus on tematisoitu ainakin yhdessä vähän tunnetussa teemassa. *Orlimont 2-teema* määritellään näin: ”Sotilaan korotusruudun miehittää samanvärisen upseeri. Ruudun raivaus ja sitä seuraava korotus muodostavat loogisen sommitelman” (ECP, 311) Tehtävä 7 on selkeä esimerkki: **1.Tg7!** (2.Lxh1 jne.), 1.- Tb1 2.Tg1! Txg1 3.Lg2 Txg2 4.a8D+ Ta2 5.Dh1# (1.- Ka2? 2.Lxh1, Ld5+ johtaa lyhytmatteihin). Avain-siirto 3.Lg2 on uussaksalainen pointti: vL raivaa korotusruudun, mutta samalla mT:n on raivattava korotuttavalle D:lle mattilinja a8-h1 vapaaksi, siis sekä valkea-valkea -ruudunraivaus että musta-valkea -linjanraivaus!

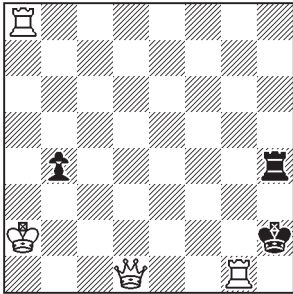
Valkean ruudunraivaukset toiselle valkealle nappulalle ovat niin laaja ja monitahtoinen teemakompleksi, että tässä yhdessä kappaleessa ei ole mahdollisuutta aiheutta käsitellä kovin syvällisesti. Vähän liioitellen voi sanoa, että laatijan mielikuvitukselle vain taivas on rajana.

Mustan ruudunraivaukset

Ehkä ilmeisimmät – joskaan eivät ainoat – mustan nappulan mustalle nappulalle tekemät ruudunraivaukset ovat tapaukset, joissa musta raivaa [pako]ruudun omalle kuninkaalleen. ”Teeman” määritelmä voisi

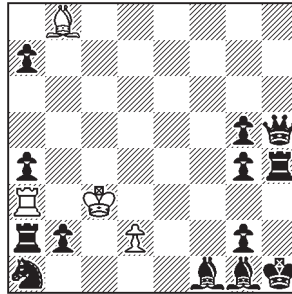
R11. Werner Speckmann
La Scacchiera 1954

3#

4+3

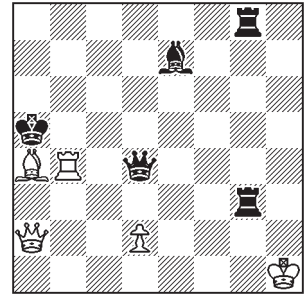
R12. Norbert Kovács
Chess Amateur 1922

a#3

4+13

R13. August d'Orville
Le Palamède III/1842

6#

5+5

11: 1.Kb2! (2.D~2+ Kh3 3.Dg2#), 1.- Th5 2.De2+ Kh3 3.Dxh5#, 1.- Th6 2.Dd2+ Kh3 3.Dxh6# ja 1.- Th7 2.Dc2+ Kh3 3.Dxh7#; ja muunnelma 2.- Kxg1 3.Ta1# toistuu. Tämän tyyppistä raivausta voisi kai kutsua ”kauko-raivaukseksi”. Sidler kuvaa tässä tehtävässä esiintyvää raivausta [’Entblockung’] ”suoraksi mustan manööveriksi uhkaavaa tukintaa vastaan” (s. 27) ja mustan T:n liikkeitä ”kaukotukinnan välttämiseksi”.

Näiden osin teoreettisten ajatusten vastapainona ja pienenä kevennyksenä laitan tähän Breuerin lainaaman esimerkin apumatiille tyypillisestä [ja ehkä vain apumatiille mahdollisesta] ruudunraivauksesta **12: 1.a6 Kb4 2.La7 Th3+ 3.Kg1 Lxa7#**.

Yksiväriset linjanraivaukset

Linjanraivaukset (engl. line-vacation, clearance, Bristol; saks. Linienräumung, Bahnung) on sekin hyvin runsas ja monikasvoinen teemaperhe, joka vaatisi aivan oman artikkelinsa, joten käsittelen sitä tässä vain luettelomaisesti. Hyvin yleisluontoinen teemamääritelmä voisi kuulua: ”Nappula siirtyy linjaa pitkin tai siltä pois antaakseen tietä myöhemmin samaa linjaa pitkin siirtymälle samanväriselle nappulalle”.

Linjanraivaukset ovat paljon nuorempia teemoja kuin ruudunraivaukset, mikä kertoo

siitä, että niiden laatiminen vaatii jo selvästi kehittyneempää tehtäväshakillista ymmärrystä kuin ruudunraivausten.

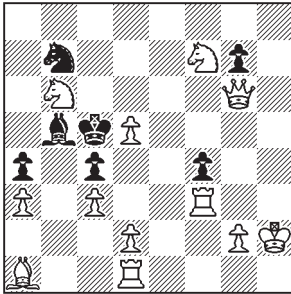
Uraukset

Breuer antaa ensimmäiseksi urauksen sisältäväksi tehtäväksi jo aiemmin artikkelissani ”Kahdennukset” esittelemäni tehtävän **13: 1.Lc6+? Kxb4 2.Da4+ Kc5 3.Db5+ Kd6 4.?: 1.Le8+?...4.Dc6+ Ke5 5.?: 1.Ld7+! Kxb4 2.Da4+ Kc5 3.Db5+ Kd6 4.Dc6+ Ke5 5.De6+ Kf4 6.Df5#**. Lähetä uraa eli raivaa tietä daamille, joka käyttää hyväksi raivattua reittiä shakatessaan mK:ta b5:stä ja c6:sta.

”Kaikkien urausten äiti” eli tehtävä **14** näki päivänvalon vasta lähes 20 vuotta myöhemmin: **1.Th1!** (sp.) L~ 2.Db1 (3.Db4#) Lb5 3. Dg1#. Sommitelma on perusmuodossaan itse asiassa vain kaksi siirtoa pitkä, eli siirto 2.Db1 on ylimääräinen lisä, joka tosin somasti vaikeuttaa alkusiirron löytymistä.

Kolme vuotta ennen edellistä tehtävää oli tosin Loyd laatinut oman urauksensa, jonka määritelmä kuuluu: ”Valkea siirtää heikompa nappulaansa linjalla taaksepäin niin, että vahvempi nappula siirtyessään samalle linjalle voi liikkua edellisen nappulan raivaamaa linjaa pitkin takaisin tämän tulosuuntaan”. Erona Healeyn ideaan on paitsi edeltävä antikriittinen siirto niin se,

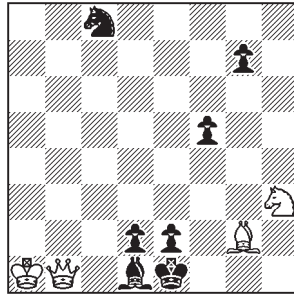
R14. Frank Healey
BCA-turnaus, Bristol 1861

3#

12+7

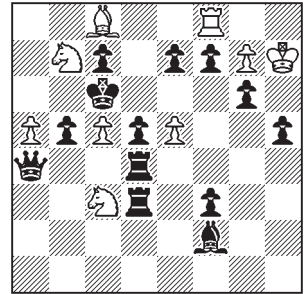
R15. Samuel Loyd
2. palk. *Cincinnati Dispatch*
1858

3#

4+7

R16. Edgard Tchélébi
1. palk. *Europe Échecs* 1963

3#

9+13

että Loydin sommitelmassa jälkimmäinen nappula siirtyy edellisen tulosuuntaan, kun taas Healeyn tehtävässä jälkimmäinen nappula liikkuu edellisen menosuuntaan. Samaa on se, että kummassakaan tapauksessa edellinen nappula ei tue jäljempää. Lopuksi tuo Loydin 15:n ratkaisu: **1.La8!** [1.- g~ 2.Db7 ~ 3.Dh1#), 1.- Rd6 2.Db6 Re4 3.Dg1#. 1.- f4 2.Dg6 ~ 3.Dg1#, 1.- Kf1 2.Dxf5+ Ke1 3.Df2#. Loydin sommitelmaa kutsutaan joskus *Loydin linjanraivaukseksi*, joskus *Loyd-uraukseksi*. Healeyn tehtävän 14 idea esiintyy muodoissa *Bristol[urauk]* ja *Healey*.

Mitä muuten kolmeen edelliseen tehtävään tulee, niin d'Orvillen työtä koristavat mustan osin tarpeettomat mansuba-nappulat, sillä sivuratkaisujen eliminointi olisi onnistunut taloudellisemminkin. Healeyn luomuksessa koko aseman voisi pienin muutoksin siirtää rivin verran vasemmalle nappuloita säästään (eritoten vLa1 on murheellinen), kun taas Loydin meredith-muoto on optimaalinen.

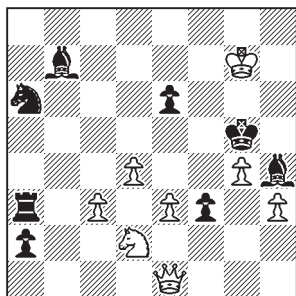
Täytyy vielä mainita, että Bristol-urauk on enää uussaksalaisessa käsitteistössä ”puhdas” siinä mielessä, että uraavalla nappulalla ei saa olla muuta funktiota kuin linjanraivaus, eli että se ei esimerkiksi saa suojata jäljessä tulevaa nappulaa. Muut

koulukunnat ovat väljentäneet käsitettä niin, että mikä tahansa kahden peräkkäin siirtyvän linjanappulan manööveri on Bristol. Esimerkiksi nykyaikaisissa apumateissa voi harvoin nähdä, että ensiksi liikkuva nappula vain tekisi tietä jäljessä tulevalle.

Uussaksalainen urauk, jossa siis uraavan nappulan ainoa päämäärä on tehdä tilaa urattavalle nappulalle, esiintyy sekä valkean että mustan pelissä tehtävässä 16: 1.g8R? (2.Rxe7#) Lh4! **1.Th8!** (2.g8D), 1.- Th4 2.g8R Lxc5 3.Rd8#. Yksi muunnelma, mitä oikein tapahtui? Valkean 1.Th8! on Loyd-urauk, jossa vT tekee tilaa korottuvalle ja uhkauksessa toiseen suuntaan siirtyvälle D:lle. Mustan puolustus on tavallinen urauk, joka varautuu vastaamaan uhkaan 2.g8D siirrolla 2...Dg4! Houkutukseen nähden siirto 1.- Th4! yhtäältä riistää mL:ltä puolustussiirron [2.g8R Lh4?], mutta toisaalta antaa sille toisen, korvaavan puolustuksen (2.- Lxc5), joka kuitenkin osoittautuu riittämättömäksi, eli *kahden nappulan roomalainen kyyditys* tai *hampurilainen idea*.

Tehtävän 16 libanonilaislaatijan nimi on muuten Breuerin kirjassa annettu muodossa 'Tschélébi', mutta muissa lähteissä 'Tchélebi'. Rehmin kirjassa HANS+PETER+REHM=SCHACH (s. 426–427) mainitaan tehtävän yhteydessä

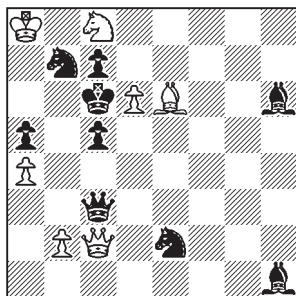
R17. Jacob Elson & James Warner
Lontoolainen T 1862

4#

8+8

R18. Josef Plachutta
771. *Leipziger Illustrirte Zeitung* 20.8.1859

5#

7+9

vielä houkutus 1.Td8? Th4! 2.g8R? Lxc5!, eli "uraus toiseen suuntaan", joka kumoutuu ruudun d8 tukintaan. Varsinaisen uraustemaatiikan puuttumisesta huolimatta houkutusta voi pitää puolittain temaattisena.

Tällä kertaa saakoon tämä yksi tehtävä riittää osoittamaan, että uraus voi olla yhtä hyvin valkean hyökkäys- kuin mustan puolustusstrategiakin. Muitakin urauksen verrattavia manöövereitä on olemassa paljon, mutta monia niistä käsitelin jo artikkelissani "Kahdennekset" (*Tehtäväniekka* 6/2012, s. 176–184).

Uhriuraus

Englanninkieliselle termille "annihilation" (saks. Opferräumung, m. Opferbahnung) on vaikea keksiä suomalaista vastinetta, jos ei halua tyytyä 'annihilaatioon'. Niinpä otan käyttöön suomennoksen Breuerin omaksumasta saksalaisesta termistä. Myös englanniksi on suurin piirtein samaa merkitsevä termi "sacrificial clearance" olemassa (kts. ECP, s. 99). Määritelmä on joka tapauksessa seuraava: "Valkea tai musta siirtää nappulaansa linjaa pitkin tai linjalle tai on sillä valmiina niin, että kun vastapuoli lyö sen, jäljessä samaa linjaa pitkin tuleva, edellisen kanssa samanvärisen nappula voi joko siirtäjä välittömästi lyöntiruudulle tai myöhem-

min sen yli. Jälkimmäisen nappulan ei tarvitse liikkua, jos sen vaikutusta linjalle hyödynnetään".

Jos lyötävä nappula sijaitsee jo valmiiksi lyöntiruudulla, puhutaan *passiivisesta uhriurauksesta*, ja jos se siirtyy lyötäväksi, puhutaan *aktiivisesta uhriurauksesta*. Olennaista ja suotavaa on, että jos uhrautuva nappula liikkuu, sen liikkumissuunta on sama [mutta myös päinvastainen] kuin jäljempänä

tulevan nappulan, eli että se ei hypää teemalinjalle "sivusta".

Teeman ensiesitys 17 on esimerkkinä *aktiivisesta Elsonin uhriurauksesta*: **1.d5!** (2.Re4[xf3]#) Lxd5 2.Dd1 Lh~ 3.Rxf3+ Lxf3 4.Dd8#. Siirto 2.Dd1 on tiukasti ottaen ylimääräinen siirto, eli manööveri toteutuisi myös 3#-tehtävässä, mutta tärkeintä – joskaan ei aivan välttämätöntä – on, että uhrautuvan ja jäljessä tulevan nappulan liikesuunta on sama. Tosin jos uhrautuva nappula olisi vaikka vT, joka tulisi d7:stä (alkusiirtona siis 1.Td7-d5+), se olisi myös temaattisesti käypä ratkaisu.

Harmi, että tässä pioneeritehtävässä on uhkausduaali 2.Re4+ Lxe4 3.Dd2, ja siirtojen 1.d5! Lxd5 2.Dd1 jälkeen valkea uhkaa myös 3.Dxf3. Virhe on kyllä jo havaittu, mutta mahdollisesta korjauksesta en tiedä.

Passiivisesta uhriurauksesta olkoon näytteenä vielä edellistäkin vanhempi **18: 1.Dh7!** (2.Dd7[xc7]#), 1.- Dg7 2.Dd3 (3.Db5[a6]#) Dxb2 3.Dh7 (4.Dd7[xc7]#) Dg7 4.Db1 (5.Db5[xb7]) Db2 5.Dxh1#. Tässä passiivisen uhriurauksen merkitys tulee esiin valkean 4. siirron jälkeisessä uhkauksessa, jonka avulla mustan daami tulee kyydityksi b2:een.

Uhriuraukset jaetaan vielä Elsonin ja Lodyin uhriurauksiin – syistä, jotka eivät tähän

päivään mennessä ole minulle vielä auneet. Kertokaa, jos tiedätte.

Apumattit ja -patit – myös sarjasiirtoiset – tarjoavat uhriuraukselle paljon mahdollisuuksia. Esimerkissä **19** ”urattava” nappula ei liiku, lyötävä sf5 ei tietenkään ymmärrettävistä syistä: 1.Ka7 2.Tb7 3.Txb4 4.–8.Ka6-Kxc3 9.–11.Kd3-Ke5 12.Tf4 13.Txf5 14.Tf7 15.–18.Kf6-e8 19.Kd8 exf7=.

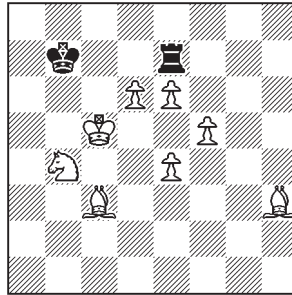
Tärkeää tässä on urattavan L:n vaikutuslinjan aukeaminen d7:ään ja c8:aan, vaikka itse L ei liukukaan.

Paitsi että apumateissa ja -pateissa uhriuraus tarjoaa paljon sovellusmahdollisuuksia, ne aiheuttavat myös tiettyjä ongelmia teeman määrittelyssä. Apupelissä ne myös valkea voi raivata tietä mustalle nappulalle. Siksi määritelmässä – jotta ne soveltuisivat apupeliinkin – on vältettävä käyttämästä suorittajina valkeaa tai mustaa.

Anti-uhriuraus

ECP määrittelee ”Valkean anti-uhriurauksen” seuraavasti: ”Musta tarjoaa valkealle nappulan lyötäväksi käyttäkseen näin avautuvaa linjaa hyväksi puolustuksessaan. Valkea kieltäytyy ottamasta uhrausta vastaan tai hyväksyy sen [itselleen] suotuisalla hetkellä” (ECP, s. 28). Tässä siis on oleellista, että uhriurausta ei tapahdu tai että se tapahtuu hetkellä ja olosuhteissa, jotka eivät ole uhraajalle enää edulliset. Voi olla, että esimerkkejä ei pilvin pimein ole olemassa, joten tyydyin muokkamaan ECP:n antamaa esimerkkitehtävää (n:o 64) **20** saadakseni siihen toisenkin teemahoukutuksen mukaan: Temaattinen houkutus 1.Rg8? (2.Re7 ~ 3.Rc8[d5]) kumoutuu siirtoon 1.- Lf6!, sillä 2.Rxf6 a1D 3.Rd5 [e8,xd7] Dh8[+]! ja halkai-

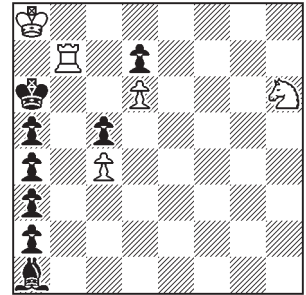
R19. Virgilio Fenoglio
Kum. *Ajedrez Mágico* 1970
(v)

sa=19

8+2

R20. Kari Valtonen
Ensipainosversio (Karl
Fabelin, *Die Schwalbe* 1937,
mukaan)

4#

5+8

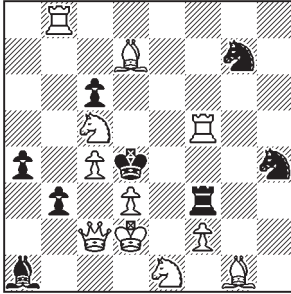
sijan a1-h8 avautuminen on kohtalokasta. Jos musta vastaa alkusiirtoon **1.Rf5!** (2.Re3[e7]) siirrolla 1.- Ld4, niin valkea ei saa pelata 2.Rxd4?, sillä 2.- a1D! (2.- cxd4? 3.c5 ~ 4.Tb6#) 3.Rb5 Dh8+ samoin seurauksin kuin edellä. Siispä 1.- Ld4 2.Re7! Lf6 3.Rd5[Rc8] Ld8 4.Ta7#, 1.- Lf6 2.Re3 Ld8 3.Rd5 ~/Lb6 4.Ta7/Txb6#.

Lyönti- ja syöttöraivaukset

Minua ovat aika pitkään pohdittaneet eräät teoreettis-terminologiset raivausproblematiikkaan liittyvät kysymykset. Miten nimitetään sellaista yksinkertaisinta mahdollista raivausta, jossa yksi osapuoli lyö ruudulta nappulan, johon toinen osapuoli vastaa lyömällä samaan ruutuun? Toinen ongelma liittyy sotilaan erikoiseen liikkumistapaan: sehän etenee eri tavalla kuin lyö. Jos yksi osapuoli siirrollaan salli sotilaan lyödä sen, eikö kyseessä ole raivaus? Sotilashan saa tällöin liikkumismahdollisuuden, jota sillä ei aikaisemmin ollut. Tämä ilmiö tuli esiin jo tehtävän 19 kohdalla, jossa syöttö 14.Tf7 antoi sotilaille mahdollisuuden pattisiirtoon 19.- exf7=.

Vanha 2#-tehtävä **21** saa havainnollistaa tätä problematiikkaa (jos se nyt kenenkään muun mielestä on mikään ongelma):

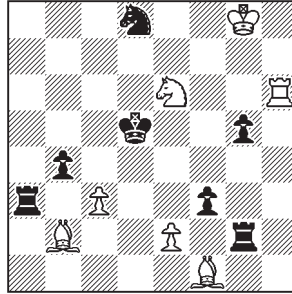
R21. Maxime David
1. palk. e.a. *La Nature* 1881

2#

11+8

R22. Manne Persson
Schach-Echo 1979

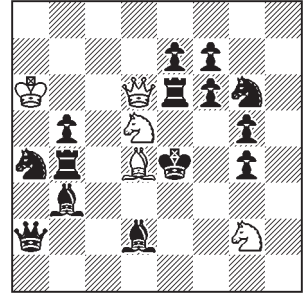

a#2

3.1.1.1

7+7

R23. Andrej Žuravljov &
Anatoli Stjopotškin
2. kum. Moskova 850 JT
1997

a#2

b) vRg2→h4

5+14

1.Tb5! (sp.), 1.- Txf5 2.f4#, 1.- Tf4[h3] 2.f3#, 1.- Tg3 2.fxg3#, 1.- Te3 2.fxe3#, 1.- Txf2+ 2.Lxf2#, 1.- Txd3+ 2.Dxd3#, 1.- bxc2 2.Rxc2#, 1.- Rh~ 2.Rxf3#, 1.- Rg~ 2.Re6#, 1.- cxb5 2.Td5#, 1.- a3 2.Rxb3#, 1.- L~[+] 2.DxL#, 1.- b2 2.Dc3#.

Ns. lyöntiraivauksista on kysymys muunnelmissa 1.- Txf2+ 2.Lxf2#, 1.- Txd3+ 2.Dxd3# ja 1.- bxc2 2.Rxc2#. MT:n liikkeet muunnelmissa 1.- Tf4[h3] 2.f3# ovat ilmeisiä normaaleja ruudunraivauksia, tosin tyypillisiä vain sotilaalle annettuina, ja 1.- Txf5 2.f4# on selvä linjanraivaus, sillä 2. (tai 7.) ruudulla olevaa sotilasta voi pitää linjanappulana. Mutta albinon täydentävät 1.- Tg3 2.fxg3# ja 1.- Te3 2.fxe3# ovat terminologisesti hankalia. Tehtävän muut muunnelmat ovatkin normaaleja suojattajättöjä, joukossa tosin yksi katko 1.- b2 2.Dc3#. Toistaiseksi olen edellisiä raivaustyyppisiä kutsunut *lyöntiraivauksiksi*, mutta avoimeksi jää vielä tuo sotilaalle lyöntimahdollisuuden antama raivaus. *Syöttöraivaus*? Vai voisiko molempia kutsua syöttöraivaukseksi sillä perusteella, että ne antavat vastapuolelle välittömästi siirtymismahdollisuuden, jota tällä ei muuten olisi?

Shakkitehtävähistoriasta puheen ollen tämä (ranskalainen?) Maxime David saattoi olla tällä tehtävällä ensimmäisiä – joskaan

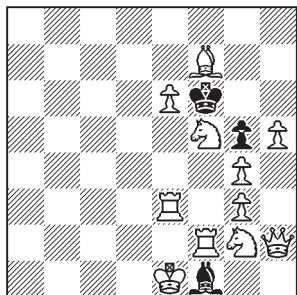
ei aivan ensimmäinen – albinon esittäjiä 2#-saralla. Seuraajia hän sai koko joukon ennen vuosisadan vaihdetta.

Tavallinen linjanraivaus

Seuraavaksi esittelemäni teema on niin arkipäiväinen, ettei sitä yleensä edes noteerata tehtävien teemakuvauksissa: ”Yksi osapuoli lyö vastustajan nappulan ja sen jälkeen poistuu ruudulta antaen jälkimmäiselle osapuolelle mahdollisuuden joko siirtyä tai vaikuttaa avautunutta linjaa pitkin”. Teemaa on kai turvallisinta valaista apumattiesimerkein. Tehtävässä **22** valkean teemanappula saa ”vain” vaikuttaa mustan avaamaa linjaa pitkin: I 1.Txe2 cxb4 2.Te4 Rc7#; II 1.Txc3 Rxc5 2.Tc5 e4#; III 1.Rxe6 exf3 2.Rc5 c4#. Lopputuloksena kaunis *Zilahi*, eli kukin valkean lyödyistä nappuloista saa myös tehdä matin. Tehtävä ei sijoittunut lähdelehden vuosikilpailussa, sillä sitä pidettiin liian identtisenä Perssonin toisaalla menestyneen tehtävän kanssa (PDB n:o P0551798; kts. myös Persson & Uddgren, *Trifles and Prize Winners* n:ot 99 & 116).

Perssonin tehtävä osoittaa, miten likeltä eri linjanraivaustyyppit liippaavat toisiaan, sillä mustan teemasirtoja voi syystä kutsua myös ”uhriurauksiksi”. Tehtävän **23**

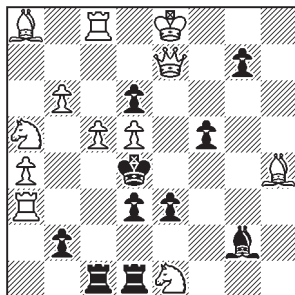
R24. Alfred Hüfner
1. kum. *Schach* 1956

3#

11+2

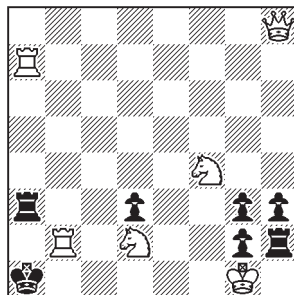
R25. Hermann Weißauer
1. kum. *Deutsche Schachzeitung* 1978

3#

12+10

R26. Hermann Rübesamen
Süddeutsche Schachblätter
1908

i#3

6+7

ratkaisuissa mukaan tulevat vielä valkean linjan- ja ruudunraivaus: a) 1.Txd4 Rb6 2.Tc4 Dd5# b) 1.Lxd5 Lb6 2.Lc4 Dd4#. Yhdessä ratkaisussa musta avaa linjan vD:n siirtyä ja samalla vL raivaa sille ruudun, johon siirtyä, toisessa ratkaisussa musta raivaa vD:lle vaikutuslinjan d5-d3 ja samalla valkea raivaa sille saman vaikutuslinjan ja lisäksi ruudun, johon siirtyä.

Kaksiväriset linjanraivaukset

Kaksivärisen linjanraivauksen ("Yksi osapuoli lyö vastustajan nappulan niin, että kun lyöjä siirtyy linjalta pois, linja aukeaa kokonaan toisen osapuolen linjanappulalle.") havainnollistaa tehtävä **24: 1.Tfe2!** (sp), 1.- Lxe2 2.Rh4 L~/gxh4 3.Db2/Dxh4#, 1.- Lxg2 2.Ta2 L~ 3.Db2#. Alkusiirto on ensimmäinen vaihe uhriurauksessa. Ensimmäisessä muunnelmassa mL alustavasti toteuttaa uhriurausta, johon valkea vastaa "syöttöraivauksella" 2.Rh4, joka on linjanraivauksena samalla osa linjan h2-b2 uhriuraussommitelmaa, jonka siirto 2.- L~ 3.Db2# päättää. Muunnelmassa 1.- Lxg2 mL toteuttaa toista uhriurausta, jonka siirtosarja 2.Ta2 L~ 3.Db2# päättää. Melkoiset raivaustalkoot!

Uusimpia jäseniä tässä teemaperheessä,

jota toki edustavat osittain jo tehtävät 21 ja 22, on *Weißauerin uraus* tai *Weißauer-tee- ma*: "Musta lyö nappulan, joka katkoo valkean linjaa, minkä jälkeen valkea pakottaa kyydityksellä mustan nappulan avaamaan linjan kokonaan" Eli vanha tuttu uhriuraus, jota rydyttää valkean kyyditys. Kantatehtävässä **25** valkean teemanappulat eivät itse siirry, vaan ne käyttävät linjan avautumista hyväkseen muulla tavoin, ja tyypillistä on sekin, että mustan teemanappulat kyydite- tään takaisin tuloaantaansa (ei siis sille, pois linjalta). Näitä pidetään nykyisin teeman itsestään selvinä tunnusmerkkeinä, eikä teema ole pakottavan luonteensa vuoksi siirrettävissä apumattitehtäviin: 1.Rb3+? Kc4!, 1.Dxg7+? Ke4!, **1.Kf8!** (2.Kxg7 ~ 3.Lf6#), 1.- Txc5 2.Rc2+ Txc2 3.Rb3# (2.- dxc2 3.De3#), 1.- Lxd5 2.Rf3+ Lxf3 3.Dxg7# (1.- g5 2.Lxg5).

Sen sijaan itsemateista löytyy vain lajityypille ominainen kaksivärisen linjanraivaus **26**: 1.Ta~? Ta7!; **1.Th7!** (2.Tc2+ Tc3 3.Rxd3) 1.- Ta4/Ta5/Ta6/Ta7 2.Tc2+ Td4/Te5/ Tf6/Tg7 3.Rxd3, 1.- Ta8 2.Dxa8+ Kxb2 3.Tc7. Sommitelman erityisluonne mattitehtäviin verrattuna paljastuisi selvemmin vasta apumattitehtävissä, joissa tällaiset kaksiväriset uraukset ovat arkipäivää.

Sähköiset lähteet / *On-line sources:*

- yacpdb (Turevsky)

Painetut lähteet / *Printed sources:*

- Basistyj, Mark (toim.): *Slovar' terminov šahmatnoj kompozitsii*. Kniga: Kiev 2004.
- Breuer, Josef: *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*. Die Schwalbe: Düsseldorf 1982.
- Degener, Udo: *Von Ajec bis Zappas. Problemschach-Lexikon der Zweizüger-*

Themen. 2. korrigierte und erweiterte Auflage. Udo Degener Verlag: Potsdam 2012.

- Rice, John: *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems*. Batsford: London 1996.
- Sidler, Werner: *Problemschach. Alphabetisch geordnete Begriffsübersicht*. Selbstverlag: Luzern 1968.
- Velimirović, Milan & Valtonen, Kari: *The Encyclopedia of Chess Problems. Themes and Terms*. Chess Informant: Beograd 2012.

Suomen tehtäväniekat 80 vuotta

ST:n perustava kokous pidettiin 7.2.1935 ja puheenjohtajaksi valittiin Aleksis Rautanen. Aktiivisia perustajia olivat lisäksi mm. Osmo Kaila, Pentti Sola ja Leo Valve.

Nykypäivän tehtäväniekat kärsivät uusien jäsenten puutteesta. Sama ilmiö huolestuttaa monia muitakin maita ja koskee myös pelishakkia. Mutta ratkaisukilpailut ovat onnistuneet keräämään nuoria ainakin Puolassa, Serbiassa ja Venäjällä. Ehkä joku innostuu laadinnastakin.

Suomen toiminta keskittyy pääkaupunkiseudulle – alaosastojen aktiivista panosta unohtamatta ja väheksymättä. Alkamassa oleva kansainvälinen joukkuelaadintakilpailu on taas melkoinen urakka, joka aktivoi meitä. Se on kuitenkin vaativa ponnistus eikä innosta vähemmän laatineita.

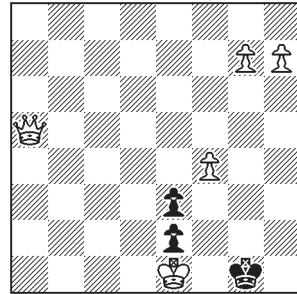
Tehtäväniekkojen joukkoon on hyvä tutustua Helsingin tehtävälloissa, jotka ovat kaikille kiinnostuneille avoimia. Myös kevät- ja syyspäivät kaipaavat uusia osanottajia.

Merkkivuotta ei juhlita, mutta kevätpäivillä 11.–12.4. muistellaan menneitä tapatumia ja vanhoja tehtäväniekkoja

Jorma Pitkänen

Omistususensipainos

Suomen tehtäväniekat 80 v.

i#8

5+3

1.h8T! Kg2 2.g8D+ Kf3 3.Dg6 Kxf4 4.Th5 Kf3 5.Tf5+ Ke4 6.Tf2+ Kd4 7.Dg4+ Kd3 8.Dd2+ exd2#

Huonon onnen laadintaa Osa 2: Umnovin ruutuja täyttämässä

(Osa 1 on julkaistu lehdessä *TN* 4–5/2013)

Aamiaispöydässä Kreetalla lokakuussa 2010 piirtyivät taskushakkilaudalleni ensimmäiset asetelmat Umnov-teemaisen tehtävän toteutuksesta. Yhden maailmankongressin laadintakilpailun teemaan kuului Umnov, mutta tässä vaiheessa oli jo myöhäistä siihen laatia. Teema sinänsä kuulosti sen verran mielenkiintoiselta, että kotimaan kamaralla saattoi aiheeseen syventyä enemmän.

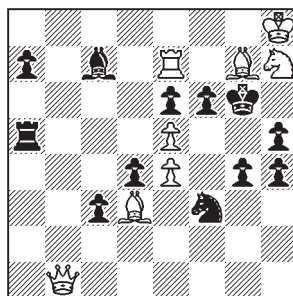
Virallisen selityksen mukaan alkuperäinen Umnov-teema kuuluu seuraavasti: valkoinen nappula siirtyy ruudulle, jonka musta on juuri vapauttanut mahdollistaen sen että musta voi palata ja lyödä tuon nappulan. Eli siirtynyt musta nappula ei voi olla sotilas, koska se ei voi palata takaisin. Nimensä teema on saanut venäläisen tehtäväniekän Jevgeni Umnovin 1970-luvulla kirjoittaman artikkelin perusteella. Historian saatossa tosin teemanimikettä on alettu käyttää vapaammin tarkoittamaan mitä tahansa siirtymistä vastapuolen vapauttamaan ruutuun tai jopa oman värisen nappulan edellisellä siirrolla vapauttamaan ruutuun.

Syyspäivillä Ylöjärven Torpan leirikeskuksessa marraskuun 2010 lopulla, jäätyneen Näsijärven rannalla, Jorma Paavilainen piti lyhyen katsauksen Umnov-teemasta. Tämän jälkeen esittelin ensimmäisen version tuosta Kreetalla alullepannusta tehtäväajatuksesta (versio 1). Tosin Umnov-esitys ei ollut aito alkuperäinen, vaan tässä tapauksessa musta upseeri siirtyi valkean sotilaan vapauttamaan ruutuun estämään seuraavan valkean sotilaan siirron. Yleisö totesikin, että olisi parempi olla puhumatta Umnovista. Sen sijaan todettiin, että tehtävä sisälsi nelinkertaisen Laitinen-teeman: musta siirtyy valkean sotilaan eteen estäen sen siirtymisen. On olemassa myös ns. Umnov II teema, jossa

musta siirtyy ruudulle, johon valkea uhkaa siirtyä. Tämäkään teema ei ilmeisesti täyty puhtaana tässä tapauksessa, koska Umnovin paradoksaalinen ominaisuus eli siirtyneen nappulan lyöminen ei ole mahdollista. Umnovin paradoksaalisuudesta myöhemmin lisää.

Janne Syväniemi

Versio 1

3#

8+12

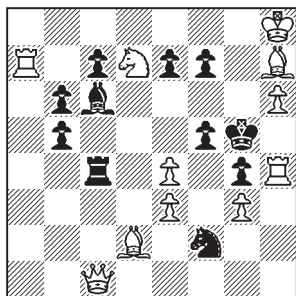
1.exf6! [2.e5#] 1.- Le5 2.Db8 [3.De8#] 2.- Lxb8/Rg5 3.e5/Rf8#; 1.- e5 2.f7 ~ 3. f8=R#; 1.- Te5 2.Db5 [3.De8#] 2.- Txb5 3. e5#; 2.- Txe4 3.Rf8/Lxe4#; 2.- Rg5 3. Rf8#; 1.- Tf5 2.exf5+ 2.- exf5 3.Lxf5#; 1.- Re5 2.Rf8+ 2.- Kg5 3.Dc1#; 1.- Rd2/Re1 2.e5+ Re4/Rxd3 3.Lxe4/Dxd3#

Laadin samoihin aikoihin myös neljän siirron version (versio 2) kolminkertaisella Laitinen-teemalla.

Kovasti toivottiin kuitenkin aitoa Umnovia. Kun 9. WCCT-kilpailun teemat julkistettiin alkuvuodesta 2011, huomasin, että tällainen kolminkertainen Umnov-koneisto sopisi hyvinkin kolmisiirtoisteemaan, joka kuului näin: ”Ainakin kolmea teemamuunnelmaa yhdistää toisiinsa jokin valkean siirtoihin liittyvä seikka. Toisaalta näissä

Janne Syväniemi

Versio 2

4#

11+11

1.e5! [2.e4+f4 3.Lxf4#] 1.-Le4 2.Ta8 [3.Tg8#] 2.-Tc6 3.Dxc6 [4.Tg8#] f4 4.exf4# 2.-Lxa8 3.e4+f4 4.Lxf4#, 1.-Te4 2.Lb4 [3.Lxe7+f6 4.Lxf6#] 2.-Txb4/Txe5 3.e4+f4 4.Dxf4#, 1.-Re4 2.Th5+ Kxh5 3.Dh1+ Kg5 4.Dh4#

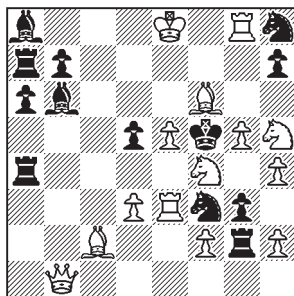
muunnelmissa myös mustan siirtoja yhdistää jokin seikka.” Eli omassa Umnovissani mustan kolme upseerin siirtoa tapahtuisivat samaan ruutuun, johon valkea sotilas uhkaisi siirtyä ja mustan siirron tapahduttua valkea pelaisi Umnov-teeman mukaisesti upseerinsa mustan nappulan lähtöruutuun.

Jossain vaiheessa kevättä valmistui sitten ensimmäinen aito Umnovia toteuttava versio, tosin huonolla alkusiirrolla, laittomalla asemalla ja korotustornilla (versio 3). Vastaaanotto oli kiinnostunut, mutta epäileväinen: hieno idea, mutta taitaa olla mahdotonta toteuttaa. No, tällainen vain herätti halun todistaa epäilyt vääriksi.

Mustan siirto Txf4 oli erityisen ongelmallinen tässä rakennelmassa, koska siihen piti olla vastasiirto valkealla, jottei se toimisi kumouksena toisella siirrolla Td4:n jälkeen. Jossain vaiheessa kevään ja kesän vaihteessa sitten oivalsin sijoittaa valkean tornin suojaamaan ratsua f4:ssä siten, että tornin lyödessä se samalla kiinnittyisi itse. Syntyi sitten tehtävä, jossa oli edelleen huono mustan kuninkaan pakoruudun ottava alkusiirto,

Janne Syväniemi

Versio 3

3#

14+13

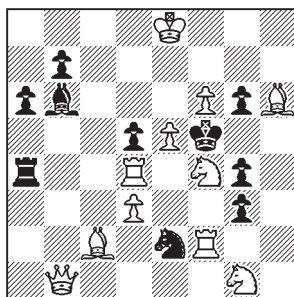
1.h3! [2.d4#]; 1.-Ld4 2.Db6 [3.De6#] 2.-Lxb6 3.d4# 2.-Rxc5 3.Txc5#; 1.-Td4 2.La4 [3.Ld7#] 2.-Txa4 3.d4# 2.-Rxe5/Rxc5 3.Txe5/Txc5#; 1.-Rd4 2.Tf3 [3.Rg7#] 2.-Re6/xf3 3.d4#; 1.-Rd2 2.Lxa4 ~ 3.Ld7#; 1.-Txf2 2.d4+ Txc2 3.Dxc2#; 1.-Txf4 2.Rg7+ Kg6 3.h5#

mutta muuten olin saavuttanut tavoittelemiani aseman mustan kolminkertaisesta Laitinen-teemasiirrosta ja valkean vastauksesta niihin Umnov-teeman mukaisilla siirroilla. Huonoa on tietysti myös lyhyt uhka, mutta se on käytännössä sisäänrakennettu tähän sotilaspaljastusideaan.

Janne Syväniemi

Espoo

Ensipainos

3#

e

11+10

1.-Kxe5 2.Txd5+ Kxf6 3.Dxb6#; 1.Txd5!

[2.d4#] 1.- Ld4 2.Db6 [3.De6#] Lxb6/Rxf4 3.d4/Txf4#; 1.- Td4 2.La4 [3.Ld7#] Txa4/Txd3 3.d4/Dxd3#; 1.- Rd4 2.Rge2 [3. Rxc3#] Rxe2 3.d4#

Onneksi tehtävässä ei ole lyhyen uhan lisäksi pitkiä uhkia, joissa valkea voisi lyödä mustan teemanappulan alkuasemaruudultaan. Teeman paradoksaalisuuden kannalta tämä on oleellista. Siirrot 2.Dxb6? ja 2.Lxa4? kumoutuisivat siirtoon 2.- Rd4! ja 2.Rgxe2? kumoutuisi siirtoon 2.- Txf4!.

Huomattavaa on myös, että Umnov tapahtuu jo mustan ensimmäisillä siirroilla, kun musta pelaa valkean tornin vapautamaan ruutuun. WCCT-teeman kannalta myös mustan paluulyöntisiirtoa voidaan pitää temaattisena (ja näiden jatkona mattisiirto d4 on sitten edelleen Umnovia).

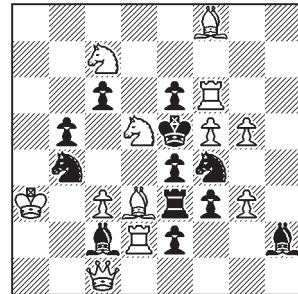
Huolimatta siitä, että esipelissä tulee matti, jos musta kuningas siirtyy pakoruutuun, oli tehtävä joidenkin mielestä senlaatuista roskaa, ettei sitä kannattaisi WCCT-kilpailuun lähettää. Ja mahdollista olisikin ollut, että jotkut tuomarit olisivat antaneet sille pisteen tai vähemmän. Yritin toki parannella tehtävää useaan otteeseen, samoin Harri Hurme, mutta parempaa alkusiirtoa ei löytynyt. Joten kilpailutehtävää siitä ei tullut ja näin julkaisu saa tapahtua tämänkin tehtävän kohdalla Tehtäväniekka-lehdessä.

Todettakoon, että WCCT-kilpailussa kolmisiirtoissisarjassa sijalle 15. sijoittui oheinen Umnov-teemainen tehtävä. Tämän-

kään tehtävän alkusiirto ei ole häppöinen (lyhyt tuplauhka), mutta tuomarien pisteiden mukaisesti se sijoittui korkeammalle kuin yksikään suomalaistehtävä.

Viktor Volchek, Aleksandr Bulavka & Viktor Zaitsev
BLR

15. sija 9. WCCT-kilpailu

3#

12+12

1.Db2! [2.cxb4,c4#] Rbxd3 2.Rb4 [3.Rxc6#] Rxb4 3.Ld6#; 1.- Rfxd3 2.Rf4 [3.Rg6#] Rxf4 3.Ld6#; 1.- Txd3 2.Re3 [3.Rg4#] Txe3/Txc3+/exf5 3.Ld6/Dxc3/Txf5#; 1.- Ra2,Rbxd5 2.c4+ Rc3 3.Dxc3#; 1.- exd3 2.Dxb4 [3.Ld6,Dd4,Dxf4#]; 1.- cxd5 2.Dxb4 [3.Ld6,Dd4,Dd6#]; (1.- Rfxd5 2.c4+,cxb4+ Rc3 3.Dxc3#)

Tässäkin tehtävässä paradoksi vaikutus on kunnossa: alkusiirron jälkeen siirrot 2.Rxb4?, 2.Rxf4? ja 2.Rxe3? eivät ole uhkia, koska ne kumoutuvat 2.- exd3! siirtoon.

Kiinnostavatko *Die Schwalbe* ja *feenschach*?

Saksalaisen sisaryhdistyksemme kirja-vastaava Ralf Krätschmer tiedottaa, että näiden molempien saksalaisten laatulehtien vanhoja numeroita on saatavissa edullisesti. Nettiosoitteesta <http://www.berlinthema.de/Buecherliste SW.htm> löytyy Die Sch-

walbe -yhdistyksen kirjalista ja sen alusta kirjakauppiaan sp-osoite, johon lehdistä kiinnostuneet voivat kirjoittaa (myös englanniksi). Tarjolla olisi siis lehtiä kyseisen listan ulkopuolelta; listassakin niitä on jo melko runsaasti.

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatijoita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille, itsematit Johan Beijelle, satushakki- ja retrotehtävät Kenneth Soljalle, lopputehtävät Pauli Perkonojalle ja apumatit uudelle a#-palstan toimittajalle Harry Fougiaxisille. Suomen Tehtävieniekat toivottaa Harryn, WFCC:n nykyisen presidentin, tervetulleeksi toimitustiimiin. Kommentit Janne Syväniemelle (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tourneys of the magazine. Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Mikael Grönroos; selfmates to Johan Beije; fairies and retros to Kenneth Solja; studies to Pauli Perkonoja and helpmates to our new helpmate editor Harry Fougiaxis. We warmly welcome him to our editorial team. All comments should be sent to Janne Syväniemi (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

APUMATIT – HELPMATES

Harry Fougiaxis, Delvinou 4 GR-11363 Athens, Greece (loyaldragon@gmail.com)

Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2015-16: **Michal Dragoun**, a#3/h#3 2015-16: **Dmitry Turevsky**, a#n/h#n 2015-16: **Eckart Kummer**

Starting with the present issue, I volunteered to be the new sub-editor for helpmates. Take note that I prefer receiving your originals by email. I shall always reply to your messages; in case I receive a problem by letter, I shall write a note in the magazine itself.

A lot of awards are pending from earlier years, so I had to search for judges. Many thanks to them for filling the gap!

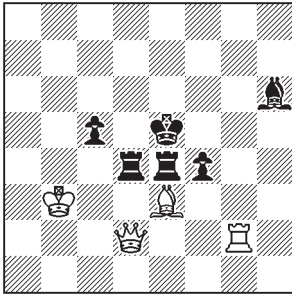
a#2 2007–08: Harry Fougiaxis, a#2 2011–12: Mario Parrinello, a#2 2013–14: Živko Janevski, a#2 2015–16: Michal Dragoun, a#3 2008–10: Vladislav Nefyodov, a#3 2011–12: Michael McDowell, a#3 2013–14: Živko Janevski, a#3 2015–16: Dmitry Turevs-

ky, a#n 2006–07: Silvio Baier, a#n 2008–10: Viktoras Paliulionis, a#n 2011–14: Kostas Prentos, a#n 2015–16: Eckart Kummer

Eight compositions of varying quality in this issue. Composers, your originals are needed. My folder is currently empty!

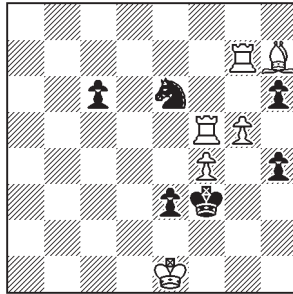
Notes to composers whose originals will not be published: Jean-François Carf, a#2 (Ke8/Ke5): the idea has been already shown with two pairs of exchanged white moves, 4 self-blocks on king's initial square and K-cross with model mates, see E59, FIDE Album 1992-94. Jean Carf, a#2 (Ke1/Kf3): too little.

4221. Aleksei Ivunin & Aleksandr Pankratjev
RUS

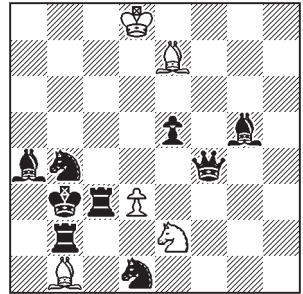
a#2 2.1.1.1 4+6

4222. Jean Carf
FRA

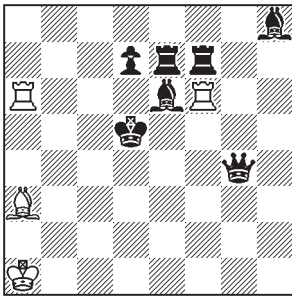
a#2 2.1.1.1 6+6

4223. Christer Jonsson
SWE

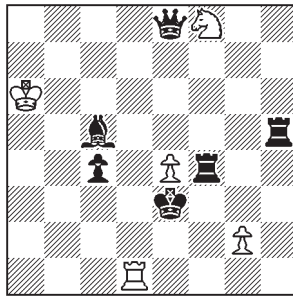
a#2 2.1.1.1 5+9

4224. Živko Janevski
MKD

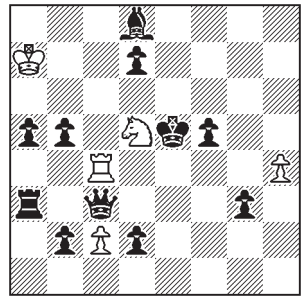
a#2 3.1.1.1 4+7

4225. Christer Jonsson
SWE

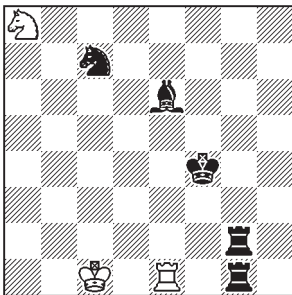
a#3 2.1.1... 5+6

4226. Janne Syväniemi
(V. Medintsevin jälkeen)
Espoo

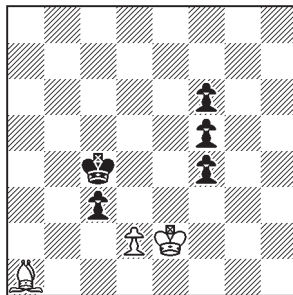
a#3 4.1.1... 5+11

4227. Aleksei Ivunin & Aleksandr Pankratjev
RUS

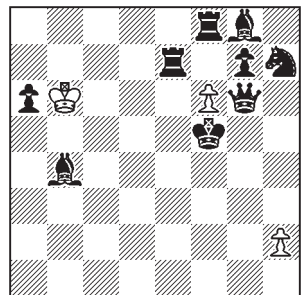
a#3 b) mKf4→f6 3+5

4228. Aleksei Ivunin & Aleksandr Pankratjev
RUS

a#5 3+5

4210K. Jacques Rotenberg
ISR

a#3½ 3.1.1... 3+9

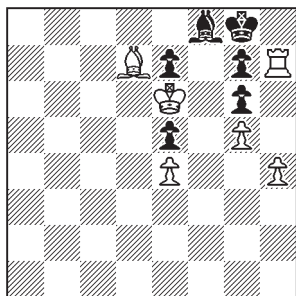
MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa, Finland (mikael.gronroos@fimnet.fi)
Tuomarit – Judges: 2# 2015–2016: NN, 3# 2014–2015: NN, n# 2014–2015: NN

Tällä kertaa on tarjolla yksi monisiirtoinen Lahdesta. Ei liene ratkaisemisen kannaltakaan kovin vaikea.

4229. Jorma Pitkänen

Lahti

#11

6+6

Kilpailuja ja kokouksia

Ratkaisemisen 11. EM-kilpailuun Iasissa, Romaniassa 1.–3.5. ovat lähdössä Terho Marlo, Jorma Paavilainen ja Henry Tanner.

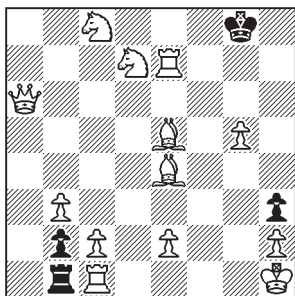
58. tehtäväkongressi ja 39. ratkaisemisen MM-kilpailu järjestetään Puolan Ostródassa 1.–8.8. Ilmoittautumisaika päättyy 15.5. Lisätietoja www.wccc2015.com.

ITSEMATIT – SELFMATES

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
Tuomari – Judge: 2014–2015: **Hans Uitenbroek**

4230. Jorma Pitkänen

Lahti

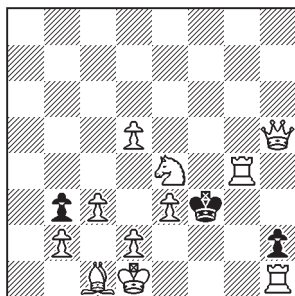

i#3

13+4

4231. Jorma Pitkänen

Lahti

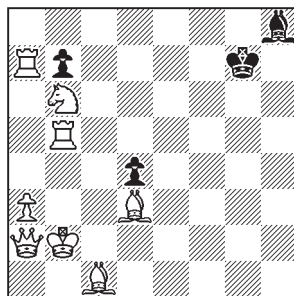

i#6

11+3

4232. Jorma Pitkänen & Aleksandr Cistjakov

FIN/LAT

i#6

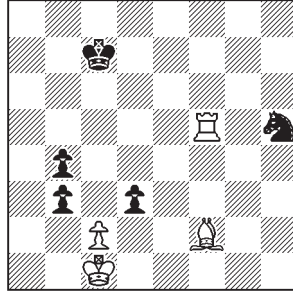
8+4

LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, Finland (kurka@saunalahti.fi)
Tuomari – Judge: 2014–2016: **Ed van de Gevel**

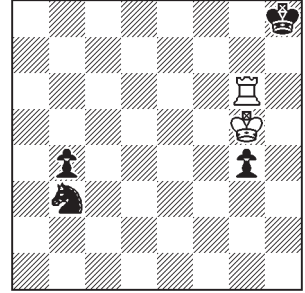
Vuoden aloittaa kaksi Itä-Euroopan edustajaa pienimuotoisilla tehtävillään. Kekelyn tehtävässä valkea torni jää häkkiin ja sen vapauttaminen tai muu voittotapa vaatii valkean kuninkaan tempokolmion. Tarasiukin luomuksessa on vaikea määritellä päämuunnelmaa. Laatija on valinnut pääjatkon, jossa musta saa kylläkin lopussa korotettua daamin huomataksseen, että joutuukin matiksi heti seuraavassa siirrossa

4233. Luboš Kekely
SVK

voitto (+) musta alkaa 4+5

4234. Vladislav Tarasiuk
UKR

voitto (+) 2+4

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Kenneth Solja, Hansatie 2 A 9,02780 Espoo, Finland (kenneth.solja@gmail.com)
Tuomari – Judge: 2015: NN

Tällä kertaa meillä on todella laaja kattaus satushakin ystäville, sillä tehtäviä on kaikkiaan 21 kappaletta tässä vuoden ensimmäisessä numerossa.

Palstan avaa yksi satushakin laatijamestareista, ranskalainen Michel Caillaud. Hänen kirke-tehtävänsä on todella tutustumisen arvoinen, sillä siinä ei mielestäni ole mitään ylimääräistä. Tehtäväkavalkadi jatkuu ranskalaisittain, kun Michelin jälkeen on vuorossa Pierre Tritten, joka tunnetaan ehkä parhaiten Take & Make -tehtävistään, mutta tällä kertaa esittelyssä on jotakin uutta – jopa satusedällekin – Antikirke antipode.

Sitten seuraa 14 apupattia á la Parkkinen. Palkittu tuore suomalaislaatija lähettää meille jälleen terveisensä Ranskan maalta. Antin

tehtävien jälkeen tutustumme romanialaisen Eric Huberin tehtävämaailmaan, joka sisältää tällä kertaa neutraaleja sotilaita kameleontishakin ja imitaattorin kera.

Kahdessa seuraavassa tehtävässä on paranneltu suomalaisten tekemiä tehtäviä, joista Michel esittelee meille uuden ennätystehtävän (?), joka hän on omistanut suomalaiselle tehtävemestarille Unto Heinoselle. Löytyykö kärytyksiä? Hänen jälkeensä jenkki Andrew Buchanan on parantanut Hannu Sokaan aikanaan tekemää tehtävää.

Kaksi viimeistä tehtävää ovat jo aiemmin mainitun suomalaisen tehtävemestarin Unto Heinosen käsialaa. Tässä tämän kerran katkaus – olkaa hyvä ja nauttikaa!

In this first issue of year 2015 we have a really wide setting for the friends of fairy chess: altogether 21 problems.

The column is started by one of the great masters of composing, French Michel Cailaud. His Circe problem is worth getting acquainted with, as there is nothing superfluous. Our problem cavalcade continues with another Frenchman, Pierre Tritten, who is perhaps best known for his Take&Make problems, but this time we present something totally new – even to the fairyfather – Anticirce antipode.

Then we have 14 helpstalemates à la Parkkinen. The rewarded fresh Finnish composer sends us again his compliments from France. Next to Antti's problems we get to know the problem world of the Romanian composer Eric Huber; his problem includes neutral pawns with chameleon chess and an imitator.

The next two problems are enhanced versions of earlier problems by Finnish composers. First Michel presents us his new record (?) problem, dedicated to the Finnish problem master Unto Heinonen. Can anybody cook this? After Michel, there comes Andrew Buchanan from USA who has enhanced a problem composed by Hannu Sokka.

The last two problems come from the aforementioned Finnish GM Unto Heinonen. Here is the setting – please enjoy!

Satuehdot ja –nappulat:

Kirke: Lyöty nappula (ei Kuningas) syntyy uudelleen peliaseman alkuruudulle, samalle värille (upseerit), samalle pystyriville (sotilaat) tai samalle pystyriville korotusruutuun (satunappulat). Jos uudelleen syntymäruutu on miehitetty, nappula häviää (lyönti on normaali).

Antikirke antipode: (määritelmä WinChloessa): lyövä nappula syntyy ruudulle joka on 4 linjan ja 4 rivin etäisyydellä lyöntiruudusta. (esim lyönti f4:ssä, syntyy b8:aan)

KöKo Nappulan täytyy aina siirtyä toisen viereiselle ruudulle.

Kameleonttishakki: Kaikki nappulat laudalla jotka ovat normaalinappuloita, ovat kameleonttinappuloita. Sotilas voi korottua vain kameleonttinappulaksi. Kameleontti vaihtaa jokaisen siirron jälkeen muotoaan sekvenssissä D-S-L-T-D. Sotilaat pysyvät sotilaina. Parry series eroaa normaalista sarjasiirtoisesta – aina viimeiseen siirtoon asti seuraavasti:

- sarjasiirtoja tekevä osapuoli voi shakata siirtosarjan aikana

- kun shakki on laudalla, on uhatun osapuolen välittömästi torjuttava uhka

- parry-siirto voi olla apupeliä tai puolustava riippuen vaatimuksesta

- heti kun shakki on torjuttu, jatkuu sarjasiirtojen sarja

Imitaattori: Värityn nappula, ei voi lyödä, siirto riippuu muiden nappuloiden siirroista.

Sen siirto on samankaltainen muiden nappuloiden kanssa, yhtäpitkä ja samansuuntainen. Mikäli imitaattori ei voi tehdä samanpituista ja –suuntaista siirtoa, on siirto laiton, tämä pätee myös shakkeihin. Imitaattoria ei voi myöskään siirtää laudan ulkopuolelle.

Fairy Conditions and Pieces

Circe: Captured units (not Ks) reappear on their game-array squares, of the same colour (pieces), on the file of capture (pawns), or on the capture file's promotion square (fairy pieces). If the rebirth square is occupied the capture is normal.

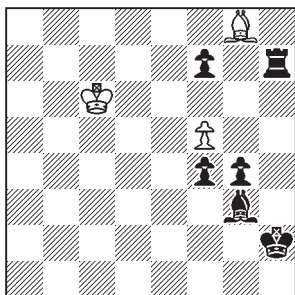
Anticirce antipode (antipodean anticirce) is defined in WinChloe : capturing piece is reborn on the square situated 4 lines and 4 rows distant from the capturing square.

KöKo: A move is only legal if the moving piece (king, piece or pawn) lands on a square adjacent to a square occupied by another piece of either colour.

Parry series-mover differs from standard series -- prior to the last move -- as follows:

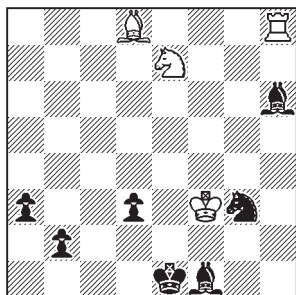

4241. Antti Parkkinen
FRA

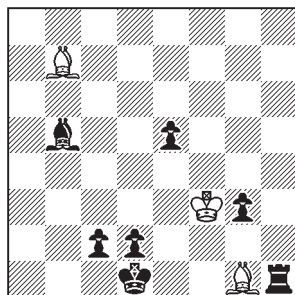
a=5   3+6

4242. Antti Parkkinen
FRA

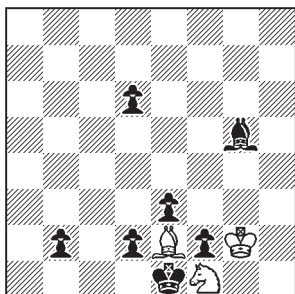
a=5   4+7

4243. Antti Parkkinen
FRA

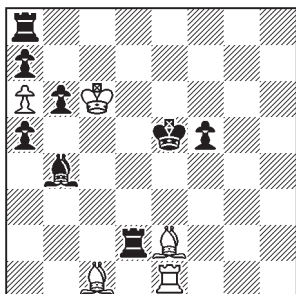
a=5   3+7

4244. Antti Parkkinen
FRA

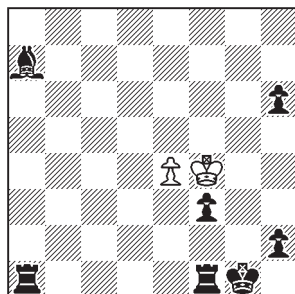
a=5   3+7

4245. Antti Parkkinen
FRA

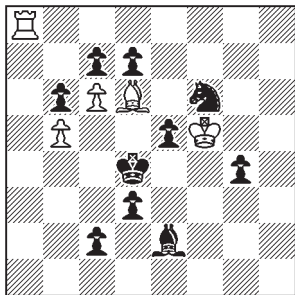
a=5   5+8

4246. Antti Parkkinen
FRA

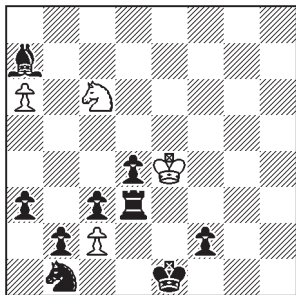
a=6   2+7

4247. Antti Parkkinen
FRA

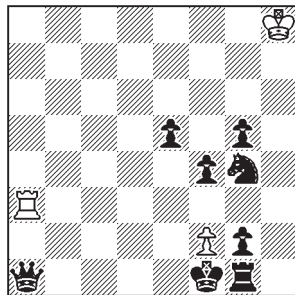
a=6   5+10

4248. Antti Parkkinen
FRA

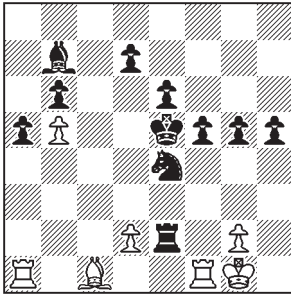
a=6   4+9

4249. Antti Parkkinen
FRA

a=6   3+8

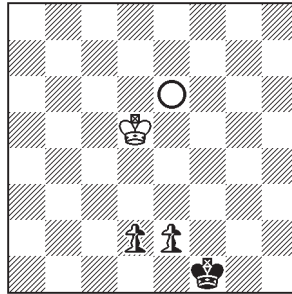
4250. Antti Parkkinen
FRA

a=6

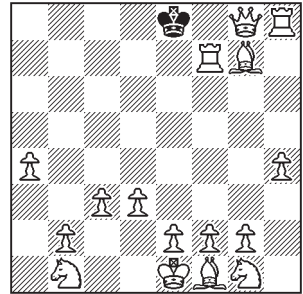
7+11

4251. Eric Huber
ROM

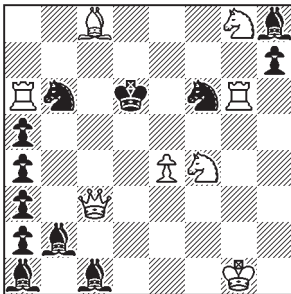
Pser-a#3 2.1.1... 1+1+2
Kameleonttishakki/*Chameleon Chess*
Imitaattori/*Imitator* e6
Neutraalisotilas/*Neutral pawn* d2 e2

4252. Michel Caillaud
FRA
omistus Unto Heinonen

sJohtopeli/ser-PG 25 16+1

4253. Andrew Buchanan
USA
Hannu Sokan mukaan

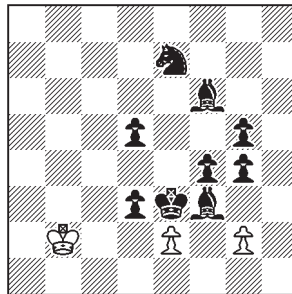

sa=79

8+12

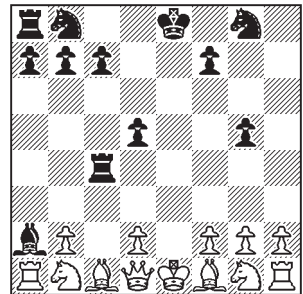
Ratkaisujen lkm? *Solutions?*

4254. Unto Heinonen
Helsinki

s#51 Vmini 3+9

4255. Unto Heinonen
Helsinki

Johtopeli/PG 9½ 13+12

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – *SOLUTIONS TO ORIGINALS*

4221. **Ivunin & Pankratjev** 1.Txd2 Lxf4+ 2.Kd4 Txd2#; 1.fxe3 Dxd4+ 2.Kf4 Df6#. Two pairs of reciprocal captures (HF). Kb3 Dd2 Tg2 Le3 se6 – Ke5 Td4 sc5 e4 f4 (5+5) on mielestäni taloudellisempi, sillä ei ole turhia mustan upseereja. Etenkin Lh6 häiritsee, mutta joidenkin mielestä valkean sotilaan lisääminen on paha virhe (Hannu Harkola).

Hannulla vs on ulkona, mikä on mielestäni pahempi. Lisäksi alkuperäisessä kaikkia valkeita voi pitää temaattisina (Joose Norri).

4222. **Carf** 1.hxg5 Te5 2.gxf4 Le4#; 1.Rxg5 Lg6 2.Re4 Lh5#. Kaksi sotilasta voi poistaa: Kd1 Te5 f7 Lh8 se4 f5 – Ke3 Re7 sd3 g6 (6+4). MR on toisessa ratkaisussa tarpeeton (HH).

4223. **Jonsson** 1.Re3 Lc2+2.Rbxc2 Rc1#; 1.e4

La2+ 2.Rxa2 Rd4#. Tempo sacrifices with check, interferences of the black queen, model mates (HF). Siirto 1.e4 on myös mattiruudun d4 suojattajättö (HH). Shakkaava tempo oli 3. WCCT:n teema. Siellä ei sijoittuneissa ole edeltäjää. Nykyisin idea ei tee niin suurta vaikutusta, kun läheisestä Zajic-teemasta, jossa musta olisi alkusiirrollaan tukkinut a2/c2:n, on paljon hyviä esimerkkejä. 1.e4:n hajaperustetta ei voi unohtaa (JN).

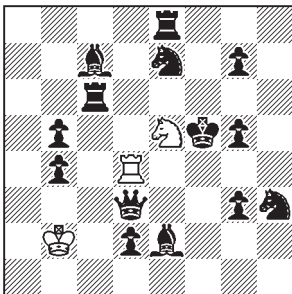
4224. Janevski 1.Lf5 Ta4 2.Te5 Td6#; 1.Tg7 Tfxe6 2.Dc4 Tad6#; 1.Ke5 Tf4 2.d5 Ld6#. Three interference unpins of the white rook and three mates on the same square (HF).

4225. Jonsson 1.Le7 Tb1 2.Kd4 Tb6 3.Kc5 Re6#; 1.Tf7 Td6 2.Kf4 g3+ 3.Kg5 Tg6#.

4226. Syväniemi 1.Db4 Tc8 2.Kd4 Rc7 3.Kc3 Rxb5#; 1.Dxc2 Txc2 2.Kd6 Rc3 3.Kc7 Rxb5#; 1.Df3 Ta4 2.Te3 Rb4 3.Kf4 Rd3#; 1.Kd6 Tg4 2.Kc5 Rf4 3.Kb4 Rd3#. Indian manoeuvres of the white rook and knight along two lines in both directions. Double-check model mates. The earlier composition of Medintsev uses only the absolutely necessary white force but it relies on heavier black pieces and has a rather weak twinning (HF).

Vitaly Medintsev

1. kum. N. Ovetškin-90 MT, *Sportivny Vek* 2002

a#3 b) msd2→e3 3+14
c) vsb4 d) mDd3→e6

a) 1.Lh5 Txb4 2.Df3 Rc4 3.Kg4 Re3# b) 1.Dc4 Td8 2.Ke4 Rd7 3.Kd3 Rc5# c) 1.Ke6

Th4 2.Kd5 Rg4 3.Kc4 Re3# d) 1.Dc8 Txd2 2.Ke6 Rd3 3.Kd7 Rc5#.

4227. Ivunin & Pankratjev a) 1.Tg5 Rxc7 2.T1g4 Te3 3.Lf5 Rd5# b) 1.Tg7 Rb6 2.T1g6 Te5 3.Lf7 Rd7#. Two echo model mates; unpleasant twinning (HF). Rc7 on rumatekninen apunappula (HH).

4228. Ivunin & Pankratjev 1.Kd5 Kd3 2.f3 Kxc3 3.Ke4 Kc4 4.f4 Ld4 5.f5 d3#.

4210K. Rothenberg 1.-Kxa6 (1.Kc6?) 2.Dg2 fxe7 3.Kg4 e8=D 4.Kh3 Dh5#; 1.-h3 2.Dg3 fxg7 3.Kg5 gxf8=D 4.Kh4 Dh6#; 1.-h4 2.Dg4 f7 3.Kg6 fxe8=D 4.Kh5 Dxb7#. Laatijan parannus aiemmin julkaistuun versioon: kuningas on lähempänä keskustaa ja sillä on kaksi vaihtoehtoa.

4229. Pitkänen 1.Th5! gxh5 2.g6 Kh8 3.Lc6 Kg8 4.Ld5 Kh8 5.Kf7 e6 6.Kxf8 exd5 7.exd5 e4 8.d6 e3 9.d7 e2 10.d8R 11.Rf7#. Kaksi aktiivista upseerinhrausta, pienkorotus ja R-matti. Oikein mukava tehtävä! (Henry Tanner)

4230. Pitkänen 1.Th7! (2.Th8+ Kf7 3.Tf1+ Txf1#) 1.- bxc1R 2.Ld5+Kxh7 3.Dd3+Rxd3#; 1.- bxc1L 2.Rf6+ Kf8 3.Da3+ Lxa3#. The classical motivation for not promotion to Q/R in a selfmate. Nice to see the promoted pieces being used on the third move (JB).

4231. Pitkänen 1.Te1! h1R (1.h1D/T? 2.Tf1+ D/Txf1#) 2.Rg5+Kf2 3.Rh3+Kf3 4.Tg5+Ke4 5.Dg4+ Kd3 6.Rf2+ Rxf2#; 1.- h1L 2.Tg5+Kxe4 3.Dg6+ Kf3 4.Tg3+ Kf2 5.Tf1+ Kxf1 6.Tf3+Lxf3#. The same content as the i#3 (JB).

4232. Pitkänen & Cistjakov 1.Rd7! b6 2.Taa5 bxa5 3.Tb8 a4 4.Lb1 d3 5.Tg8+ Kh7+ 6.Rf6+ Lxf6#.

4233. Kekely 1.-d2+2.Kxd2 b2 3.Lb6+Kxb6 4.Tf1 Rg3 5.Tb1 Re4+ 6.Kd3 i) Rc3 7.Txb2 Kc5 ii) 8.Tb3 iii) Kb5 iv) 9.Kd4 Re2+ 10.Ke3 Rc3 11.Kd3 Kc5 12.Txc3+ v) bxc3 13.Kxc3 voittaan.

i) 6.Ke1? Kc5 7.Txb2 Kc4 ja 8.- Rc5 9.- b3 vaihtaan sotilaat tasapelein.

ii) 7.- Kb5 lyhentää ratkaisua.

iii) Pakko. Jos 8.Kd2? niin 8.- Kc4 9.Tb3 Re4+ ja 10.-Rc5 jne kuten kohdassa i)

iv) Ratsun siirtyessä torni pääsee vapauteen b1:n kautta johtaen voittoon normaali-tavalla. Nyt valkea asettaa mustan siirtopak-koon tempokolmion avulla.

v) Loppupointti, valkea voittaa opposi-tion johdosta.

4234. Tarasiuk 1.Kh6 i) g3 2.Tg5 ii) Rd4 3.Kg6 Kg8 4.Kf6+ Kf8 iii) 5.Td5 Rc6 6.Td6 g2 7.Txc6 g1D 8.Tc8#.

i) 1.Kf6? Rd2! 2.Txg4 b3 3.Kf7 Rf3 4.Tg3 Re5+ 5.Kf8 Kh7=.

ii) 2.Txg3? Rc5 3.Tg7 Re6 4.Te7 Rf8=.

iii) 4.- Kh7 5.Tg7+ Kh8 6.Td7 Rc6 7.Tc7 voittaen. Nalimovin tietokannan mukaan valkealla on 4.- Kh7:n jälkeen kolme voit-tosiirotta: 5.Txg3 (nopein), Th5+ ja Tg4; sen sijaan laatijan ehdottama 5.Tg7+? johtaa tasa-peliin: 5.- Kh6! ja jos nyt 6.Tg4, niin 6.- Rf3 tai Kh5=; tai jos 6.Txg3 niin 6.- Kh5=. (HT)

4235. Caillaud a) 1.Dg2 Rxg2(+Dd8)+ 2.Kd1 exd8T# (exd8D??) b) 1.Dal Rd1 2.exd1T(+Rb1) e8T# (e8D??) Chameleon model mates (Author).

4236. Tritten 1.- b3 2.Rc4 b×c4(Dg8) 3.T×h3(Td7) Df8#, 1.- Ka4 2.Lg4 h×g4(Dc8) 3.T×b2(Tf6) De8#. Zilahi motivated by black self-block after rebirth, specific model mates. Nytsorrun sinänsä inhoamaan kommenttiin: kuinka paljon parempi olisikaan ilman b6-sotilasta! (JN)

4237. Parkkinen 1.- Tc3 2.g2 Th3 3.g1R Rd3 4.Kc3 0-0-0 5.Rf3 Rb2=.

4238. Parkkinen 1.- Rg3+ 2.Ke1 Th1+ 3.Lf1 Kc2 4.d1T Kb1 5.T6d2 Lb4=.

4239. Parkkinen 1.- Kg4 2.e3 Kf3 3.b1T Ke2 4.La1 La3+ 5.Rb2 Ld3=.

4240. Parkkinen 1.- Lh5 2.Rf2 Kd6 3.Td4+ Ke5 4.Rh1 Lc5 5.f2 Ld1=.

4241. Parkkinen 1.f6 Ld5 2.Kg1 Lg2 3.Th1 Kd5 4.Lh2 Ke4 5.g3 Kf3=.

4242. Parkkinen 1.a2 Rd5 2.a1T Rc3 3.Td1 Rb1 4.Lc1 Th1 5.d2 Lh4=.

4243. Parkkinen 1.g2 Le3 2.Tel Kf2 3.Lf1 Kg1 4.Ke2 Le4 5.d1L Lc1=.

4244. Parkkinen 1.d1T Ld3 2.e2 Lb1 3.Lc1 Re3 4.Kd2 Rd5 5.e1L Kf1=.

4245. Parkkinen 1.Ld6 Kb5 2.Lb8 Ka4 3.Kd6 Lb5 4.Kc7 Te8 5.Td6 Lf4=.

4246. Parkkinen 1.Kf2 e5 2.Th1 e6 3.Taf1 e7 4.Ke1 e8L 5.Lg1 Lh5 6.f2 Ke3=.

4247. Parkkinen 1.Re4 Ta1 2.Rd2 La3 3.e4 Kf4 4.d5 Kg3 5.Ke3 Tel 6.d4 Lc1=.

4248. Parkkinen 1.Td1 Rb4 2.d3 Ra2 3.Le3 a7 4.Lc1 a8D 5.d2 Ke3 6.f1L Dh1=.

4249. Parkkinen 1.e4+ Kh7 2.Dh8+ Kg6 3.Dh1 Te3 4.Rh2 Kh5 5.g4 Kh4 6.f3 Kg3=.

4250. Parkkinen 1.g4 Kh2 2.g3+Kh3 3.Rf2+ Kh4 4.Kf4 La3 5.Te5 Ld6 6.Le4 Ta4=.

4251. Huber 1.nse1=nR(Ie5) 2.nsd1=nD+(Ie4) Kc6(Id5) 3.nDf3=nR(If7) nRg2=nL(Ih8)#.

(4.- Ke1(Ig8)?? illegal because e1 is guarded by nRf3); 1.nse1=nL(Ie5) 2.nsd1=nT(Ie4)+ Kd6(Ie5) 3.nLg3=nT(Ig7) Kc7(If8)# (4.- Kgl(Ig8)?? illegal because g1 is guarded by nTg3; 4.- nTh3=nD(Ig8) would be a self-check) AUW, Specific mates (Author) For more about Parry series (pser) please check this webpage: <http://parryserieshub.chessproblems.ca/>

4252. Caillaud 1.a4 2.Ta3 3.Th3 4.c3 5.Dc2 6.Dxh7 7.Dxg8 8.Txh8 9.h4 10.Th3 11.Td3 12.Txd7 13.d3 14.Lf4 15.Lxc7 16.Lxd8 17.Txb7 18.Txb8 19.Txc8 20.Txa8 21.Txa7 22.Lxe7 23.Lxf8 24.Txf7 25.Lxg7#. New attempt (not fully computer-tested...) for record of shortest Serie-ProofGame leaving black King alone. Previous record was in 28 moves: Unto HEI-NONEN dedicated to Michel CAILLAUD (!) *Suomen Tehtäväniekat* 2004 (Author).

4253. Buchanan 77!*(2!*3!*4!*5!*6!)/ (11!*12!*13!*14!*15!*16!*17!) = 2^5*3^3*5^3*7*17^3*19^4*23^3*29^2*31^2*37^2*41*43*47*53*59*61*67*71*73 which according to an online calculator = 35,764,585,916,110,766,978,895,474,668,714,467,232,388,000 which agrees with my approximate Excel calculation of ~ = 3.6 * 10^43. This new one is a record for these path enumeration problems as far as I'm aware, embeds 8 black bishops

instead of 6, has more chess play, and is solvable at the current state of mathematical knowledge (Author).

4254. Heinonen 1.Kb3 10.Kxf6 28.Kh2 29.g3 30.exd3 31.d4 32.gxf4 36.f8D 41.Dxd5 43.Dc4 47.d8D 51.Ddd4#. Pituusennätys laatijan mukaan materiaalilla 3+9 ja kahdella valkealla kuningattareksi päätyvällä excelsiorilla.

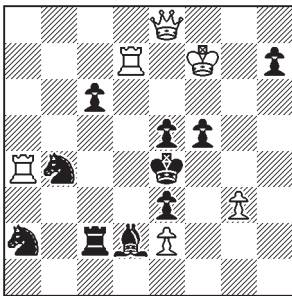
4255. Heinonen 1.e4 d5 2.e5 Dd6 3.exd6 Lf5 4.dxe7 Lxc2 5.exf8R Lxb1! 6.Rxh7 Lxa2 7.Rg5 Th4 8.Re4 g5 9.Rc3 Tc4 10.Rb1. Sotilas e2 toteuttaa ”Pronkin-teeman” valkealla ratsulla (laatija). Edelleen Saarenheimon kilpailua. Sinänsä h7:n lyönti on vahva ohjauskeino, mutta toisaalta tässä ei ehkä aivan heti kuvio-osta näe, mikä nappula on temaattinen (JN).

Paha pähkinä 64

Tämän laatijan kuoleman 75-vuotispäivää muisteltiin *Die Schwalben* tuoreessa numerossa.

The 75th anniversary of the death of this composer was commemorated in a recent issue of Die Schwable

Rudolf Weinheimer Der Strom 1934

3 #

6+10

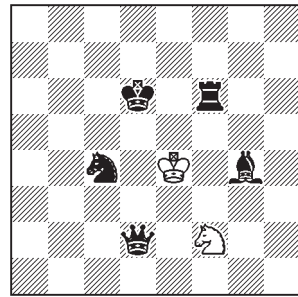
Ratkaisu / Solution to Paha pähkinä 63:

1.Db3! (uhk. 2.Re6+ Ke5 3.Dc3#)
1.- Txf3 2.Rd3+ Rxd3 3.Re2#, 2.- Txd3
3.Db8# , 1.- Lxf3 2.Re2+ Rxe2 3.Rd3#, 2.-
Lxe2 3.Dxg3#

Lahtelaisia onnenpyöriä

Jorma Pitkänen

omistus: Lahden shakki
H#5-ensipainoksia 2+5, 6.3.2015

a#5

2+5

Toinen tehtävä: Jorma Pitkänen, omistus: Lahden shakki, H#5-ensipainoksia 2+5, 6.3.2015

Ke2 Re4 - Ke6 Dg3 Tc3 Tg5 Rc5 (2+5), a#5.

Energinen lahtelaislaatija Jorma Pitkänen on julkaissut maaliskuun alussa kuusisivuisen lehtisen, joka sisältää Lahden shakin pelaajille omistettuja ensipainoksia. Kaikki 72 tehtävää ovat viisisiirtoisia, ihannemattiin päättyviä apumatteja, joissa valkean materiaali on K + R ja mustalla on viisi nappulaa. Mukana on myös yksi a#4-jälkipainos *The Problemist* -lehdessä kuluvalta vuodelta. Yksittäisille pelaajille omistetut tehtävät koostuvat kahdesta kirjaintehtävästä etu- ja sukunimen alkukirjaimen mukaan. Koko seuralle omistetuissa 12 tehtävässä nappulat muodostavat joko H-kuvion tai onnenpyörän; kaksi esimerkkitehtäväämme ovat jälkimmäisiä. Ratkaisuvihje: kaikki nappulat liikkuvat!

Ratkaisut:

4.Tc5 Kd3 5.Tc5 Rb4#
(Ke2-Ke6) 1.Kd5 Kd2 2.Re6 Rc5 3.Dd6 Ra6
4.Dd5+ Ke3 5.Tc6 Rd7#
(Ke4-Kd6) 1.Tf5+ Kf3 2.Ke5 Re4 3.Rd6 Rc5

Summary

Our cover problem honours Henry Tanner, well known both in Finland and abroad. Henry turns 60 on April 20. We have a short article on him on p. 20, trying to describe his extensive activity as a composer, solver, researcher, writer etc. Henry's large collection of chess composition publications has been most useful to many Finns. On p. 21 you will find dedication problems to celebrate the anniversaries of this spring's jubilees.

The ISC, International Solving Contest, was held on January 25. In Finland the venue was Chess Arena in Helsinki. The same venue hosted also the annual meeting of our society on February 21. The report on the meeting and the annual report of ST are on pp. 4–7. Before the meeting the Finnish Solving Championship took place, with a set of problems selected by Kari Valtonen. Kari Karhunen won convincingly, see pp. 8–11. The Finnish ISC results are on p. 10.

On p. 11 we pay attention to the 75th birthday of Leo Lahdenmäki, a long-time ST member and auditor of our society. Henry Tanner has composed a clever dedication problem to the jubilee. His initials LL refer also to the pair of bishops, prominent in this helpmate in 7,5. On p. 13 you have a comprehensive list of this year's Finnish problemists celebrating their significant birthdays.

The Finnish Chess Problem of the Year 2014 has been selected. The honour goes to Janne Syväniemi with his 1st Prize winner in Eero Saarenheimo 95 JT. See pp. 12–13 for the top three and also *TN* 4–5/2014 for more information on the winning problem.

The themes, some theme examples and most important information on the recently announced 10th WCCT are on pp. 14–19.

The spring meeting of ST takes place on April 11–12, see the invitation on p. 19. Our society has had weekend meetings twice a year since the late 1980s and this is the 50th such meeting.

On pp. 22–33 Kari Valtonen focuses his research on an idea with many names: vacation, clearance, unblock, anti-block, annihilation. Essential reading for anyone interested in chess composition theory!

The founding meeting of ST took place on February 7, 1935. This means that our society is now 80 years of age, but still going strong. See p. 33 for a small article on this event, which we will otherwise pass without celebrations.

Janne Syväniemi became interested in the Umnov theme in the Crete congress in 2010, and developed the idea further for the threemovers section of the 9th WCCT. The idea to combine Umnov with Laitinen theme was certainly ambitious and did not quite lead to a satisfactory result – but it was a close call! See pp. 34–36.

The originals columns are on pp. 37–47. We are very happy to have a new helpmate editor, as Harry Fougiaxis kindly volunteered to edit this column. Please, contribute to all of our originals sections!

Neal Turner has once again selected a tricky solving challenge for his Paha pähkinä, A Tough Nut to Crack. See p. 47 and check if your estimation of a difficulty corresponds with Neal's. On the same page we present a new booklet presenting dedication compositions by Jorma Pitkänen.

The next issue is due to appear in the summer of 2015.